

DARBININKAS

LIII NR. 17 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TUESDAY, KOVAS - MARCH 5, 1968 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Kongreso atstovai pagerbė Lietuvos Nepriklausomybę

Lietuvių dėkingumas priklauso jiems, o ypačiai Atstovų Rūmų pirm. McCormackui, kuris atsilankė ir į Lietuvos atstovybę

Šimtas atstovų ir senatorių Jungtinių Amerikos Valstybių Kongrese pagerbė Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 50-ties metų sukaktį. Septynioliasdešimt aštuoni atstovai bei senatoriai Lietuvos reikalui kalbėjo vasario 20 dieną, kuri buvo iš anksto tam paskirta. Tą dieną lygiai 12-tą valandą, Senato ir Atstovų Rūmų posėdžiai buvo

pradėti malda už Lietuvą. Senate malda kalbėjo kun. Anas Trakis, Atstovų Rūmuose — vysk. Vincentas Brizgys. Dvidešimt du atstovai bei senatoriai kalbas Lietuvos reikalui pasakė (arba pateikė) į Kongreso Užrašus įtraukti savo pareiškimus) vasario 14, 15, 16, 19 ir 21 d. posėdžiuose. Vasario 20 dieną pasakytų pareiškimų tekstai užima daugiau kaip 25 puslapius tos dienos Kongreso Užrašuose.

Visi kalbėtojai pabrėžė, kad lietuvių tauta nepriklausomų Europos valstybių šeimoje ne tik ne naujokė, bet šimtmečius yra buvusi viena iš reikšmingiausių Europos valstybių; kad prieš 50 metų Lietuva atstatė tik laikinai buvusią prarastą nepriklausomybę, kurią, tačiau, dabartinė Rusija — vadinamoji Sovietų Sąjunga — vėl užgnaužė, klasingai susimokiusi su to meto hitlerine-nacine Vokietijos valdžia.

Visi tą padėtį apgalestavo, visi reikė linkėjimus ir viltį, kad ji būtų atitaisyta, o daugumas kalbėtojų, priminę Kongreso 1965-1966 metais vieninčiai priimtą rezoliuciją Baltijos valstybių reikalui, įsakmiai reikalavo, kad prezidentas ir vyriausybė imtų vykdyti jos raginimą — visomis įmanomomis priemonėmis kelti valstybinę nepriklausomybės — gražinimo Lietuvos reikalą. Jungtinėse Tautose ir santykiuose su Sovietų Sąjunga.

Tas Lietuvos viltį gaivinantis mintis Jungtinių Valstybių Kongrese pareiškė atstovai bei

senatoriai iš dvidešimt keturių valstybių. Kai kurie ir iš tų valstybių, kur, kaip jie patys pažymėjo, net beveik nėra lietuvių kilmės piliečių. Ne paskirų piliečių interesą, o objektyvaus teisingumo reikalą gin-

dami, jie užstoja Lietuvos teisę į laisvę ir nepriklausomybę. Jiem visiems priklauso nuoširdus jų mosto įvertinimas ir plačiausiu mastu išreikština padėka.

Nesitenkintina vien vyriausių lietuvių organizacijų vadovų padėkomis, kurių, suprantama, bus pareikšta visiems išpūdingojo Lietuvos bylos vie-

šumon iškėlimo dalyviams. Visų lietuvių organizacijų padalinių ar kitų vietinių organizacijų vadovams dabar dera pasirūpinti, kad visi lietuviai ir Lietuvos bičiuliai nepraleistų to įvykio lyg negirdomis ir parasytų po tinkamą įvertinimo bei padėkos laišką savo vietovės atstovams, šia proga tarusiems gerą žodį už Lietuvą.

Prel. L. Tulaba ir teologijos studentas A. K. Trimakas pas popiežių Paulių VI. Pagal tradiciją vasario 2 šventėje popiežiui žvakę įteikia vyriausias ir jauniausias įstaigos atstovai. Kaip A. K. Trimakas rašo, popiežius sakė kenčiąs su Lietuvos Bažnyčia. Teiravos, kokia šventovė Lietuvoje populiariausia. Lankytojai nurodė Aušros vartus Vilniuje.

VIDAUS KARU VASARĄ gąsdina labiau nei Vietnamu

Amerikos valdžios ir nevaldžios įstaigose daugiausia šnekamas reikalas — šią vasarą pramatomos negrįžusios. Kalbas apie tai sustiprino prezidento LBJ sudarytas 11 asmenų komitetas, kuris vasario 29 paskelbė savo raportą apie pereinamąjį metų riaušių tyrinėjimus. Komitetas tyręs įvykius 164 miestuose, ir spauda labiausiai pabrėžė komiteto išvadą, kad riaušių priežastis esąs „baltųjų rasizmas“. Dėl jo „mūsų visuomenė rieda į dvi bendruomenes — į juodąją ir baltąją—

atskiras ir nelygias“. Tai vedžio į „Amerikos bendruomenės pulverizaciją ir pagaliau pagrindinių demokratiškos vertybių sunaikinimą“. Miestai visai nepasidarė išvadų iš pereinamąjį metų riaušių ir nesą pasirošę ateinančiom riaušėm, nes riaušių priežastys nepašalinotos.

Raportas siūlo „įlieti negrus į amerikinio gyvenimo ekonominę bei socialinę srovę“. Tam per artimiausius trejus metus turėtų būti parūpinta 2 mil. naujų darbų valdžios ir privačiose

darbovietėse; treniruoti bedarbiai darbui; galutinai pašalinti segregaciją mokyklose; įvesta butų ir darbo pasirinkimo priemonės; sudaryti artimiausiais metais 600,000 naujų butų.

Komisija, o dar labiau aiškintojai pabrėžė, kad šis vidaus reikalas esąs didesnės svarbos nei Vietnamo karas.

Kritiškai dėl raportu pasisakė tuo tarpu tik viceprezidentas Humphrey ir Chicago's matoras Daley.

Reikalaujam laisvės ir Baltajam . . .

Taip rašo prof. Eretas Šveicarijoje. O Waterburio Garsiai virto simboliu šeimos, kovojančios dėl Vjetnamo ir Lietuvos

Spaudos apžvalgas tęsiant, papildomai tenka grįžti prie Waterbury. Ten amerikiečių spauda nukreipė dėmesį į demonstraciją, kurioje buvo sujungta kova dėl laisvės Lietuvai ir Vietnamui; nukreipė dėmesį į du lietuvius, kurie reprezentuoja jaunesnei ir vyresnei kartai, bet kurie siekia to paties... Neužbėgant už akių apibendrinimam, tekalba spaudos faktai...

Waterbury American (gautas L.G. dėka) rašė du kartus. Vasario 22 antrašte „Lietuvių grupė laisvės žygyje“ rašė, kad lietuvių jaunimo komiteto surengta demonstracija siekė „paremti kovojančius Vietnamo prieš komunizmą ir reikalauti laisvės Sovietų okupuotai Lietuvai“. Laikraštis kartoją L. Garsienės, demonstracijos vadovės, pareiškimą: komunizmas yra rimta grėsmė Jungtinėm Valstybėm. Kartoją išpėjamosius žodžius: „Kas jūs esate, mes esame buvę; kas mes esame, jūs galite būti“.

Vasario 23 nr. George Gudauskas puikiai išnaudojo demonstracijos progą, rašydamas apie tos demonstracijos vadovę Lyvią ir jos vyrą Algį Garsius. Vienas kovoja prieš komunizmą čia, kitas nuo sausio mėnesio Vietnamo kaip marinių leitenantas yra pačioje kritiškiausioje vietoje — apgultame Khe Sanh. Vyras ir žmona yra kovotojai prieš tą patį priešą. Ir laikraštis pakartoja Lyvijos žodžius: jei reikia pasirinkti, tai geriau prieš komunizmą negu su juo taikintis — pirmuoju atveju gali prarasti gyvybę, antruoju atveju — sielą. Įdėjo ir abiejų Garsių nuotrauką.

Waterbury American vasario 24 (gautas J.J.B. dėka) vedamuoju „Laisvės minėjimu“ informavo apie lietuvių rytojaus dieną rengiamą nepriklausomybės minėjimą. Programa, rašė laikraštis, nebus džiaugsmas, bet bus pareiškimas vilties tėvynei laisvę atgauti... Faktas, kad Jungtinės Valstybės nėra pripažinusios Lietuvos okupacijos palaiko lietuviams viltį, kad laisvė vėl bus kurią dieną atstatyta“.

Waterbury Sunday Republican vasario 25 James T. Galvin minėjimo progą sustojė prie vieno asmens — prof. Aleksandro J. Aleksio, „įžymaus lietuvių vado Waterbury nuo 1924“. Esą jam ši minėjimo diena yra nostalgijos ir sykiu pasididžiavimo atsiminimų diena. Prieš 30 metų, 1938 vasario 16, kaip tik švenčiant Lietuvos nepriklausomybės 20 m.

sukaktį, Lietuvos vyriausybė suteikė prof. Aleksui didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino kavalieriaus titulą už lietuvišką patriotizmą ir kultūrinę veiklą. Prof. Aleksis buvo pirmas ir šiandien vienintelis Waterburio lietuvis su tokia jam pareikšta garbe, kuri yra simbolis valstybės prieš 28 metus klestėjusios laisvėje, o dabar paverptos ir kovojančios iš naujo dėl tautinio išlikimo ir suvereninės nepriklausomybės atstatymo“.

Twin Circle, naujas laikraštis tolimuose Vakaruose (Denver, Colo.) vasario 18 rašė, kad „lietuvių dvasia gyva laisvės sukaktimi“, ir pakartoją pluoštą informacijų, kaip matyti, iš Pietų Kalifornijos Alto skryniaus išleisto atsišaukimo. Laikraštis neužmiršo pažymėti, kad prieš metus Kongresas priėmė rezoliuciją už laisvės atstatymą Baltijos valstybėm.

Chicago's American (gautas A. D. dėka) vasario 16 vedamajame priminė, kad 50 metų Lietuvos atstatymo sukaktis Chicago's mieste paskelbta Lietuvos Nepriklausomybės diena.

„Ji gali būti švenčiama ir gerbiama kiekvieno, kuriam 'nepriklausomybė' yra daugiau negu žodis — nesvarbu, kurios tautybės jis bebūtų. Lietuviam nepriklausomybė tiek reali kaip ir kvėpavimas... Prieš 28 metus įvykdyta klaida niekad nėra tapusi tikrove, pritar-ta Jungtinių Valstybių“. Laikraštis priminė tos prasmės kaip tik valstybės sekretoriaus Rusk laišką Lietuvos atstovui Washingtono su pareiškimu apie lietuvių pasiryžimą ir viltis. Tas pasiryžimas — rašo laikraštis — ir viltis nėra tik jų vienų, kai lietuvių jų laikosi, tuo pat metu kitos paverptos tautos gyvena tuo pat“.

National -Zeitung, Bazelyje, Šveicarijoje, vasario 14 skyrė visą puslapį su prof. J. Ereto rašiniu ir trim nuotraukom — Rygos bendro vaizdo, Karo muziejaus Kaune ir kaimo moterų (esčių?) tautiniai drabužiai. Prof. Ereto raštas, kaip visada, yra rūpestingai stilizuotos formos ir Baltijos valstybes pastato plačioje istorinėje bei geopolitinėje panoramoje. Pastebti, kad praieityje baltai sėkmingai vartojo „mažiau herojinius, bet daugiau paveikius ginklus — išlaukimą... savotišką gandizmą dar prieš Gandhi. Jie tapo javo stiebu, kuris audroje lankstosi, bet nepalužta... Išlaukti ir dabar yra svarbiausia“.

Autorius atmeta populiarią teigimą, kad „emigracija nieko nenori ir nieko negali“. Baltų, atsiderusių Vakaruose, pavyzdys rodo, kad „egzilai su nuostabią kuriamąja galia pralenkia savo brolius, kuriems tėvynėje kliudoma“. Tarp pasilikusių tėvynėje esą oportunistų; anot autorius — Petainas gyvena visur — bet tautos savo tautiniam uždaviniams yra ištikimos ir kai Sovietų Sąjungoje ims rodytis kaita federaline kryptimi, tada lengviau atsikvėpti galės ir lietuviai. O tokią raidą gali paskatinti „geltonoji apokalipsė. Tad baltai anapus uždangos šią sukakties dieną gali sutikti ne su reikiem“.

Autorius baigia: „Šie išvedžiojimai nesiekia niekam karą skelbti; jie tetarnauja taikai. O jai geriausiai patarnaujama, kai kiekvienai tautai užtikrinama laisvė, kurią aukštesnioji galia jai yra suteikusi kaip nepaneigiamą teisę. Dėl to mes džiaugiamės, kai dabar eina Geltonojo ir Juodojo išsilaisvinimas. Argi dėl to yra nekuklu, jei mes — Žmogaus teisių metais! — reikalaujame laisvės ir Baltajam?“

Kas tie, kuriems yra dėkinga Lietuva

Tokį žodį tarė šie senatoriai ir Atstovų Rūmų nariai (Representatives):

(Surašyta valstybių abėcėline tvarka. R ar D yra senatoriaus ar atstovo partijos pažymėjimas. Skaitmenys šalia atstovų partijos pažymėjimo rodo, iš kurio valstybės distrikto tas atstovas)

Alabama: Atst. John Buchanan (R-6).

Arizona: Atst. John Rhodes (R-1).

California: Sen. Thomas H. Kuchel (R), Atst.: H. A. Smith (R-20), G. P. Lipscomb (R-24), E. Reinecke (R-27), Alphonzo Bell (R-28), Edward R. Roybal (D-30), Bob Wilson (R-36).

Colorado: Sen. Peter H. Dornick (R).

Connecticut: Sen. Thomas J. Dodd (D). Jo buvo pagrindinė kalba Lietuvos reikalui Senate). Atst.: W. L. St. Onge (D-2), Donald J. Irwin (D-4), J. S. Monagan (D-5), T. J. Meskill (R-6).

Florida: Atst. D. B. Fascell (D-12).

Illinois: Sen.: Everett McKinley Dirksen (R), Charles H. Percy (R). Atst.: B. O'Hara (D-2), W. T. Murphy (D-3), Edward J. Derwinski (R-4), J. C. Kluczynski (D-5), Dan Ronan (D-6), F. Annuzio (D-7), D. Rostenkowski (D-8), Sidney Yates (D-9), Harold R. Collier (R-10), Robert McClory (R-12), Mrs. Charlotte T. Reid (R-12), George Shipley (D-23), Melvin Price (D-24).

Indiana: Sen. Birch Bayh (D). Atst. Ray J. Madden (D-1), kalba ir papildomas pareiškimas raštu).

Maryland: Atst.: C. D. Long (D-2), Edward A. Garmatz (D-3), S. N. Friedel (D-7).

Massachusetts: Sen. Edward W. Brooke (R). Atst.: Silvio Conte (R-1), E. P. Boland (D-2), P. J. Philbin (D-3), H. D. Donohue (D-4), Thomas P. O'Neil, Jr. (D-8), John W. McCormack (D-9, Atst. Rūmų pirmininkas), James A. Burke (D-11).

Michigan: Sen. Philip A. Hart (D). Atst.: Gerald R. Ford (R-5), William D. Ford (D-15), J. D. Dingell (D-16), M. W. Griffiths (D-17).

Minnesota: Atst. Odin Langen (R-7).

Nebraska: Sen. Carl T. Curtis (R).

New Hampshire: Atst. James C. Cleveland (R-2).

New Jersey: Sen. Clifford P. Case (R). Atst.: James J. Howard (D-3), W. T. Cahill (R-6), W. B. Widnall (R-7), C. S. Joelson (D-8), H. Helstoski (D-9), J. G. Minish (D-11).

New York: Atst.: Lester Wolff (D-3), John Wydler (R-4), J. P. Addabbo (D-7), J. J. Delaney (D-9), Mrs. Edna F. Kelly (D-12), John J. Rooney (D-14), Hugh L. Carey (D-15), J. M. Murphy (D-16), L. Farbstein (D-19), R. L. Ottinger (D-25), S.S. Stratton (D-35), B. B. Conable, Jr. (R-37), H. P. Smith III (R-40), T. J. Dulski (D-41).

Ohio: Atst.: Robert A. Taft, Jr. (R-1), C. W. Whalen, Jr. (R-3), J. W. Stanton (R-11), Frank T. Bow (R-16), M. A. Feighan (D-20), Charles Vanik (D-21), Mrs. Frances P. Bolton (R-22), W.E. Minshall (R-23), D. E. Lukens (R-24).

Pennsylvania: Sen. Hugh Scott (R). Atst.: R.N.C. Nix (D-2), James Byrne (D-3), George M. Rhodes (D-6), Daniel Flood (D-11, jo buvo pagrindinė kalba Lietuvos reikalui Atstovų Rūmuose), R. A. Schweiker (R-13), W.S. Moorhead (D-14), Elmer J. Holland (D-20), John H. Dent (D-21).

Rhode Island: Atst.: F. J. St. Germain (D-1), Robert O. Tier-nan (D-2).

Texas: Sen. Ralph Yarborough (D).

Virginia: Atst. J. O. Marsh, Jr. (D-7).

Washington: Atst. Brock Adams (D-7).

Wisconsin: Sen. William Proxmire (D). Atst.: Henry C. Shadeberg (R-1), C. J. Zablocki (D-4), Henry Reuss (D-5).

Wyoming: Atst. W. H. Harrison (R). (Elta)

Waterburio jaunimo komitetas kovo 2 surengė slidinėjimo išvyką į Mohawk Mountain su laisvės kovos metų programa. Mūsų foto korespondento pranešimu, išvyka praėjo su dideliu pasisekimu. Nuotraukoje su gitara dešinėje yra išvykos viena iš iniciatorių L. Garsienė, išgarsėjusi Waterbury spaudoje. Nuotr. V. Maželis

Lietuvos Nepriklausomybės sukakčiai —

STATE OF NEW YORK
EXECUTIVE CHAMBER
NELSON A. ROCKEFELLER, GOVERNOR
PROCLAMATION

February 16, 1968 marks the 50th anniversary of the independence of Lithuania.

It is a day observed with deep feeling by many of our fellow citizens with whose aspirations we sympathize.

The people of Lithuania won the admiration of the world during their country's brief period of freedom. They established and supported a progressive, enlightened state based upon respect for the dignity of the individual and equality of opportunity for all.

Americans of Lithuanian descent are today among our most valued fellow citizens. It is eminently fitting that we join them in commemorating this important anniversary.

NOW, THEREFORE, I, Nelson A. Rockefeller, Governor of the State of New York, do hereby proclaim February 16, 1968 as

LITHUANIAN INDEPENDENCE DAY
IN New York State.

GIVEN under my hand and the Privy Seal of the State at the Capitol in the City of Albany this fifteenth day of February in the year of our Lord one thousand nine hundred and sixty-eight.

(Signed) Nelson A. Rockefeller

BY THE GOVERNOR:
(Signed) Alton G. Marshall
Secretary to the Governor

CITY OF WORCESTER, MASSACHUSETTS
PROCLAMATION

WHEREAS, the 50th anniversary of the Independence of Lithuania falls on the 16th day of February; and

WHEREAS, appropriate exercises to commemorate the occasion are to be held on Sunday, February 18, 1968 by Worcester citizens of Lithuanian origin or descent; and

WHEREAS, citizens of Lithuanian origin or descent form a substantial portion of the citizenry of the City of Worcester and have for many years been making, and are continuing to make, outstanding contributions to the welfare of the community; and

WHEREAS, the people of Lithuania have once again been enslaved and are presently under the domination and subjugation of the Communistic Soviet Union, and yearn to be free;

NOW, THEREFORE, I, JOSEPH C. CASDIN, Mayor of the City of Worcester, do hereby proclaim that the week of February 16-23, 1968, be observed as

LITHUANIAN INDEPENDENCE WEEK

in Worcester by the people of the City, in expression of their appreciation for the contributions made to the community by people of Lithuanian origin or descent over the years, and in sympathy for their just desires for the freedom of Lithuania.

JOSEPH C. CASDIN — Mayor

OFFICE OF THE GOVERNOR
PROCLAMATION

WHEREAS, on February 16, 1968, many Americans of Lithuanian descent will commemorate the 50th anniversary of the Declaration of Independence by the people of Lithuania; and

WHEREAS, between 1918 and 1940, when the Republic of Lithuania was independent, the people of that little country carefully nurtured their devotion to the principles of freedom so familiar to our people in these United States of America; and

WHEREAS, during the said period of independence, the people of the Republic of Lithuania tried to emulate the people of this great nation of ours and did constantly express great friendship for the people of the United States of America and its institutions; and

WHEREAS, in spite of terrible oppression and forced exile of hundreds of thousands of their farmers, intellectuals, teachers, lawyers, priests and ministers, the love of freedom and spirit of independence still exists in the hearts and minds of the people;

NOW, THEREFORE, I, RICHARD J. HUGHES, Governor of the State of New Jersey, do hereby proclaim

FEBRUARY 16, 1968
AS

REPUBLIC OF LITHUANIA DAY

in New Jersey, and I do hereby request our people to observe this occasion by appropriate ceremonies and exercises.....

GIVEN, under my hand and the Great Seal of the State of New Jersey, this sixth day of February in the year of Our Lord one thousand nine hundred and sixty-eight and in the Independence of the United States the one hundred and ninety-first.

(s) RICHARD J. HUGHES — Governor

Lietuvos pasiuntinybėje Washingtono vasario 16 dienos priėmimo Valstybės sekretoriaus Dean Rusk žmona (antra iš d.), Lietuvos atstovas J. Kajeckas, jo žmona (d.) ir E. Jurgėlaitė (k.)

KLAUSIMAS, KURIS REIKALINGAS PAGALBOS

SPAUDA

Gimtojoje Kalboje 1967 Nr. 3 (37) L.D. rašė apie mūsų laikraščio kalbą. Yra laikraščio, kurių kalba ne visai patenkinama, kitų tik patenkinama, o kai kurių ir visai gera. Ši kartą kaip tik ir norime atžymėti du JAV lietuviškus laikraščius, kurių kalba gera. Tai Brookline Darbininko ir Bostono Keleivio. Nežinome, kokių skaitytojų, senų ar naujų ateivių, tie laikraščiai daugiau turi, bet savo kalba jie yra modernūs. Jie var-toja gryną literatūrinę kalbą, netaisydamiesi seniau Amerikos spaudoje įprastų žodžių ar barbarizmų. Šitokią kalbą vartodami, jie ne tik informuoja savo skaitytojus, bet ir jų kalbą tobulina.

Acū už palankų žodį! Jis glosto širdį kaip ir kiekvienam mirtingajam. Tačiau šio laikraščio redakcijai tas paglostymas nepašalina iš širdies susirūpinimo, kad pavojai kalbai menkėti auga.

1. Redaktoriai ne visada turi pakankamai energijos ar laiko sulaukyti rašančiųjų ar kalbančiųjų mėgstamus posakius, tiesiog epidemiją virstančius, kaip skatinimus "piniginiai paremti", kaip pasigyrimus, kad organizacijos "skaitlingos nariais"; kaip pasigrožėjimą, kad "mergaitės buvo tauniuose drabužiuose", o sportininkai "geroje formoje" (lyg grožėtusi ir tu, jei vyras būtų kepurėje!); dar sunkiau sukontroliuojamos tokios stilingos — sintaksinės nedorybės kaip veikėjai pastangos "tų nedorybių pašalinimui". Tai tik pavyzdžiai.

2. Kitas rūpestis — svetimų vardu, vietovardžių ir pavardžių rašymas: rašyti juos taip, kaip girdime (fonetiškai), ar rašyti originaline transkripcija — taip, kaip juos vartoja tos tautos kalba (ar bent ta daugumos aplinka, kurioje tenka gyventi), ar pagaliau ir vardo fonetiką sulietuvinti (taip kaip kita-dos Paris buvo sulietuvintas į Paryžių)? Bendro dėsnių mūsų praktikoje nėra ir vargiai gali būti. Net ir G. Kalba mūsų šau-nųjų miestą rašo pagal ištari-mą Bruklinas, bet nemėgina-to padaryti su šios valstybės prezidentu: nerašo Džansonas.

3. Naujas reikalas su sveti-mais vardais — jų linksniavi-mas. Linksniuoti juos, pridėti lietuviškas galūnes ar palikti o-riginalinę svetimą rašybą? Tei-singai pastebė G. Kalba, kad vieno mato ir čia neturime. G. Kalba pataria linksniuoti: ne-Hanoi, bet Hanojus. Pataria linksniuoti ir Prancūzijos prezi-dento pavardę, jei jau links-niuojame Jungtinių Valstybių prezidentą. Jei, sako, links-niuojame angli, rusų, vokiečių vadų pavardes, kodėl turėtume daryti išimtį prancūzų preziden-tui. Geriau eš rašyti: de Gaul-le'is (su vadinamu apostrofu!).

4. Bet ir vėl įskrintame iš bef-kokio bendro dėsnių: kodėl ta-da Jungtinių Valstybių preziden-tas be apostrofo; kodėl Hano-jus, o ne Hanoi'jis (ar jus)? Nukrypimas eina ir toliau: G. Kalba sutinka, kad preziden-to premjeras galėtų būti ne-linksniuojamas: tegul liekas Pompidou, bet ne kokis Pom-pidujus ar Pompidou'jis...

5. Šiais pavyzdžiais iliustruota, kad ir su mėginimu svetimus vardus linksniuoti atsidiuriam akligatvyje. O norėtum rasti iš jos išeitį. Gimtoji Kalba šio rei-ka-lo svarstymais galėtų būti naudinga spaudai.

Šis laikraštis mėgino ieškoti ne tiek logiško, kiek praktiško sprendimo savo praktikai: 1. Nelietuvinti svetimų vardu nei

Ir, mūsų supratimu, atrodo tiks-linga, jei G. Kalba-rašo Fraen-kelis (ne Frenkelis), Stegman-nas (ne Stegmanas), Pritzwal-das (ne Pricvaldas). Vadinas, palieka originalinę rašybą ir ne-daro taip, kaip Montrealeo pa-rodėje buvo parašyta: Yuosace Mikenace...

Mes nesam labai patenkinti, kai svetimieji rašo Kowno, Wil-no, Schaulen... Tuo atveju so-vietai yra tikslingesni, jei tuos pačius žodžius rašo Kaunas, Vil-nius... Pagaliau, jei norėsim vie-tovardžius rašyti pagal girdimą garsą (fonetiką) tai Chicagos gy-ventojai gali būti nepatenkinti, jei tas "lietuvingiausias" pasauly miestas bus rašomas pagal Websterio žodyno nuro-domą ištariimą: Sikaga....

6. Šioje vietoje norėtume pa-kartoti savo sugestiją Gimtajai Kalbai — tegul ji išaina i platesnę rinką: užuot tenkinusis keliais šimtais savų prenume-ratorių, ji savo misiją atliktų jau tarp tūkstančių įsijungda-ma į Aidus, gal į dar kitą kurį žurnalą — ten tie patys redak-toriai galėtų svarstyti tuos pa-čius klausimus, ir jų žodis bū-tų daug plačiau girdimas.

vietovardžių nei asmenvardžių, jei nesame patenkinti, kai mū-šų vardus kiti nulietaivina; Wa-shingtoną nevadinam Vašing-tonu, nemėginam ir Čaikovskio amerikontinti į Tchaikovsk-ky. 2. Vardus, kurie visiem jau aiškūs ir virtę savais, palinks-niuojame (Johnsonas, Churchil-lis...). Bet paliekam originali-nę rašybą tokio Hanoi, kurio pavadinimas Hanojum jau ne-duos skaitytojų pažinti, kaip jis vadinasi kita kalba. 3. Gun-do kartais kompromisas; raši-nio pradžioje pavartoti svetimą vardą (Clifford, Rusk, R o s-tow...) nelinksniuotą, o toli-mesnėje eigoje jau sulinksni-ti...

Tai vis "paliativos". Gal kal-bininkai surastų čia ir gudres-nį vaistą laikraščio reikalui. O šiam reikalui jis daug sunkes-nis nei moksliniam veikalui — ten jokios problemos nėra dėl svetimų vardu rašymo.

7. Šioje vietoje norėtume pa-kartoti savo sugestiją Gimtajai Kalbai — tegul ji išaina i platesnę rinką: užuot tenkinusis keliais šimtais savų prenume-ratorių, ji savo misiją atliktų jau tarp tūkstančių įsijungda-ma į Aidus, gal į dar kitą kurį žurnalą — ten tie patys redak-toriai galėtų svarstyti tuos pa-čius klausimus, ir jų žodis bū-tų daug plačiau girdimas.

VASARIO 16 LONDONE

Londone Lietuvių Namuose vasario 16 surengtame iškilim-nigame vakare dalyvavo Lietu-vos atstovas Londone V. Ba-lickas, Latvijos atstovas Ozol-inš, Estijos pasiuntinys Torma, Socialistų Internacionalo gen. sekretorius Albert Carthy, žur-nalo Foreign Affairs Circle se-kretorius Stewart Smith, eilė egzilų veikėjų iš Rytų Europos kraštų ir Londono lietuvių ko-lonija. Lietuvos nepriklausomy-bės dienos sukaktuviniai minė-jimai buvo ir visose kitose Ang-lijos lietuvių kolonijose. (E)

— Vilniuje atsirado naujas laikraštis — **Statybininkas**. Lei-džia — Vilniaus statybos kom-binato administracija ir kom-partijos skyrius. Rašo — direk-torius S. Liubeckij, partijos ko-miteto sekretorius M. Bezrod-nyj... (E)

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

THEODORE WOLINNIN, INC. — E. Joseph Zebrowski, laidotuvių direktorius. Moderni kopyčia. 123 E. 7th Street, New York, N.Y. GR 5-1437.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

FRANK J. VOGEL laidotuvių direktorius — McCue Funeral Home. Kopyčios galimos, kur tik reikalingos. 395 Autumn Ave., Brooklyn, N.Y. 11208; tel. 277-5604.

RIDGEWOOD CHAPELS 663 Grandview Ave. (prie Gates ir Forest Aves.) Alan J. Reitter - Jacob Reitter, Licensed Mgrs. Kada reikalas ištinka — daug lengvatų, jūsų paguodai ir patogumui, jų tarpe: 7 modernios vėsinamos kopyčios, puikiai įrengta kaip namuose esanti pataipa — atvangai, kompetingas, veiklus ir simpatingas štabas, užtektinai vietos automobiliams pastatyti. Ridgewood, N.Y. 11227. Tel. EM 6-3200.

DELINIKS FUNERAL HOME, Thomas Deliniks, laidotuvių direktorius — jautriai užjaučia nelaimės valandoje ir paruošia garbingas laidotuves. 17 Congress Ave. Waterbury, Conn. 06708; tel. 753-6181.

SIMONSON Funeral Home — Kilnus patarnavimas nuo 1887 metų. Kuo galėdami patarnaujame minėjimuose. Skambinti 847-0300, Wm. H. Simonson, direktorius. Laidotuvių įstaigos: 119-04 Hillside Avenue Richmond Hill, N.Y.; 97-01 101st Avenue Ozone Park, N.Y.

KARLONAS FUNERAL HOME — 280 CHESTNUT STREET, NEW BRITAIN, CONN. Tel. BA 9-1181.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MARKET 2-5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

JUOZO BANDŽIUKO BARAS IR RESTORANAS. Čia vaišinsiesi ir vaišinsi ne tik Amerikos veik visais gėrimais: alum, vynu ir dar stipresniais; gausi ir importuotų iš Europos ir kitų kraštų. — Jauki vieta susitikti, pasikalbėti ir džiaugtis gyvenimu su maloniais draugais. 110-12 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. 846-9286.

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčiai (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Štatyba atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS MAŽELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

VYTAUTAS BELEGKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salės vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

LITAS INVESTING CO., INC. — Paskolos geromis sąlygomis. Aukštos palūkanos už indėlius. 86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418, (212) 441-6799; 6755 S. Western Ave. Chicago, Ill. 60636 (312) 476-2242.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pirkimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investavimas. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JUOZO MISIŪNO GERIMŲ KRAUTUVĖ — Galima gauti įvairiausių rūšių amerikiečių ir importuotų gerimų. Didžiausias pasirinkimas degtinėms ir vyno. 103-55 Lefferts Blvd. Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. VI 3-3544.

REPUBLIC GERIMŲ KRAUTUVĖ 322 Union Ave. Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-2089. Juozas Bruzinskas, vedėjas. Didelis pasirinkimas įvairių vynu, degtinų, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4629. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūvims. Pristatom ir namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalkai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION (Agentūra) New York, N.Y. Kaczmarsky, manager. 108 West 14th Street (arti 6th Ave.) New York, N.Y. 10011; tel. CH 3-3005. Siunčiame siuntinius į Lietuvą ir į USSR. Priimame užsakymus šaldytuvams, TV, skalbiamoms ir suvamos mašinoms, "Dollar Certificates", butams ir t.t. Visos išlaidos apmokamos čia. Gavėjas neturi nieko mokėti. Užsakymai paštu išpildomi tą pačią dieną, kurią mes gauname. Jūsų patogumui turime didelį prekių pasirinkimą žemomis kainomis. Agentūra atidaryta kasdien nuo 9:30 ryto iki 7 val. vakaro; sekmadieniais nuo 10 ryto iki 4 val. p.p. Kitu laiku — susitarus.

RICHMOND HILL DORAN'S FLORIST, Inc. 126-15 Liberty Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11419, Tel. 641-9441 - MI 1-7702. Krautuvė atidara kasdien nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.; sekmadieniais nuo 9 iki 5 val. p.p. Gėlės pasiunčiamos į visus miestus. Paruošiama vestuvėms, laidotuviams ir kitom progom buketai ir pristatoma į nurodytą vietą arba namus. Savininkai — John Doran ir Alice Zupko, kuri kalba lietuviškai ir maloniai patarnauja.

RIMOS IR JUOZO BRUZINSKŲ SIUNTINIŲ ĮSTAIGA siunčia dovanų siuntinius į Lietuvą. Krautuvėje didelis pasirinkimas geros rūšies prekių žemomis kainomis. Priimami telefoniniai užsakymai ir sudaromi siuntiniai gauti paštu. Užsakomi rusiški automobiliai ir kitos prekės, daniški maisto siuntiniai, itališki akordeonai ir nylon'o lėtpalčiai. Parūpinami "dolerio krautuvių" kuponai. 370 Union Ave. Brooklyn N.Y. 11211; Tel. EV 4-4952.

C. A. VOKET — LIETUVIŠKAS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. NE 9-6620.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ — Mes siūlome nepalyginamą patarnavimą. Firma Union Tours egzistuoja nuo 1931 m. Per tuos praėjusius 36 metus nei vienas siuntinys nebuvo gražintais ir nei vienas nežuvo. Mūsų ilgų metų patyrimas leidžia mums ir mūsų kvalifikuotam štabui išpildyti visas pareigas, susietas su siuntinių priėmimu, supakavimu, ir jų siuntinių išsiuntimu. Išmėginkite mūsų patarnavimą ir būsite patenkinti. Mes turime didelį pasirinkimą įvairių siuntiniamis daktų — geriausių siuntinių mišrių ir pigiausių kainomis; pas mus gausite viską, ką tik jūsų norėsite siųsti draugams ir giminiams. Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų — UNION TOURS 1 East 36th St. New York, N.Y. 10016. Aplankykite mūsų skyrius: Chicago, Ill. 2219 W. Chicago Ave. 60622; Los Angeles, Calif. — 344 North La Brea Ave. 90036.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERSEina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.
Straipsniai ir korespondencijos redakcija taisyso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai
sąaugiai ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai
išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Komunistų ypatingas taikins

Amerikos komunistai nuo gegužės pradžios atgaivina savo dienraštį — dabartinis The Worker eina du kartus per savaitę. Numato savo įtakai ypatingą taikinį — katalikus. Pasitikdamas būsimą dienraštį, The Worker sausio 21 ragino kreipti ypatingai dėmesį į katalikų spaudą. Naujas dienraštis turės paskirti štabą asmenų pasekti "kovai, kuri vyksta Romos katalikų Bažnyčioje namie ir užsieniuose". Pagal Worker "kiekvieną dieną daugiau katalikų išjungia į platų taikos sąjūdį".

Laikraštis aiškina, kad žvilgsnis į katalikų spaudą parodys "nausijos kairės" idealistiniam jaunimui, kad ariai katalikai toli gražu nesą tokie kaip New Yorko policija. "Vertinama, kad yra milijonas katalikų studentų, kurių didžioji dauguma lanko ne "sektantines" kolegijas dėl to, kad nenori "sektantinio" auklėjimo, ar dėl to, kad nori geresnio mokslo..."

Laikraštis nurodo, kad dėstytojų streikai įvyko pirmiausia ne "radikaliojo" miesto kolegijoje, bet ta garbė tekusi konservatyviam šv. Jono universitetui, Katalikų u-tetui Washingtone, o jėzuitų valdomam Fordhomo universitete veikia "Students for a Democratic Society" skyrius (organizacija artima komunistinei kryptiai. Red.).

Pagal laikraščio mintį su taikos šūkiu komunistai gali rasti kelią į katalikus.

The Wanderer, katalikų laikraštis, vasario 1, kreipdamas dėmesį į anuos komunistinio laikraščio žodžius, aiškina kad "komunistai įsibrovė labai giliai tarp kai kurių gerų norų katalikų — tiek kunigų, tiek pasauliečių — apgaulingai patraukdami juos savos "taikos" siekimais". Komunistų raštuose tas jų pasisekimas esąs priskiriamas tam, kad jie sugebėjo iš-

kreiptai, pristatyti popiežiaus Jono encikliką Pacem in terris.

The Tablet vasario 8 davė epizodą iš galvojimo tų katalikų, kurie taikos dėliai yra susispietę į organizaciją, vardu "Clergy and Laymen Concerned About Vietnam". Tos organizacijos svarstymuose Tėvas John B. Sheerin, vienuolis, paulistas, "Catholic World" redaktorius, kalbėjęs: "Apsigavimas (delusion), kad komunizmas yra visuotinis blogis, pagavęs milijonus amerikiečių, įskaitant ir vyriausybę. Bet mes turime atsiminti, kad mes kovojame (Vietname) ne prieš ideologiją; mes kovojame prieš vyrus; moteris ir kūdikius..." Aiškino toliau, kad gali tas "nacionalinis išlaisvinimo frontas" (vietkongas) būti jungiamas ne marksizmo, bet "meilės laisvei, meilės savo kraštui".

Tikra, kad anas vienuolis trokšta taikos ir žmoniškumo Vietnamo gyventojam. Milijonų galvojimą, kad komunizmas Vietname kesinasi į gyventojų žmoniškumą ir taiką, laiko apsigavimu. Būtų betgi dar didesnis apsigavimas, jei tie milijonai, pasekdami Tėvu Sheerin, samprotautų apie policininką, kuris čiumpa plėšiką ar žmogžudį: policininkas kovoja ne prieš plėšimą ir žmogžudystę, bet prieš asmenį, kuriam nesvetima meilė laisvei, ir nežmoniška yra sodinti jį į kalėjimą.

Tai vienas pavyzdys iš gausių šio laiko sofizmų, kuriais demonstruoja savo sutrikusį galvojimą ne tik Sheerin.

Būdinga: komunizmo taikiniai jau nėra darbo žmonės, "proletariatas", jis griežtoje komunistinio opozicijoje. Komunizmas taikiniais pasirinko viršūnėles — milijonierius, akademikus, kunigus, vyskopus. Žino, kad žuvis ima gesti nuo galvos.

Ar tokios rūšies taikinių neieško ir tarp lietuvių...?

Vasar. 16 minėjimas lietuvių LS daliniuose Vokietijoje

Lietuviškosios darbo kuopos prie JAV armijos V. Vokietijoje tebegyvoja. Tiesa, tėra likusios tik trys, o ir tos pačios viena nuo kitos atskirtos mažais nuotoliais: Darmstadt, Schwetzingen, Kaiserslautern. Tad net nepriklausomybės atstatymo proga nepavyko susiburti bendram minėjimui, o buvo suorganizuoti trys, bet visi su ta pačia programa. Visur paskaitą skaitė Vasario 16 gimnazijos direktorius V. Natkevičius, visur meniškąją programą išpildė tos gimnazijos moksleiviai, paruošti ir vadovaujami mok. Elizos Tamošaitienės.

Paskaita

Dir. Vincas Natkevičius pradžioje konstatavo, kad teisinė jėga plotmėje Lietuvos valstybės tebeegzistuoja ir šiandien. Eilė Vakarų pasaulio galingų valstybių, kaip JAV, Anglija, Lietuvos okupacijos nėra pripažinusios teisėtą ir tebeplaiką diplomatinis santykius su nepriklausomos Lietuvos atstovais.

Toliau kalbėtojas žvelgė į Lietuvos kelia per 50 metų, skirdamas kėlimosi laikotarpį (1918), nepriklausomą gyvenimą (1918-1940) ir pavergimą (1940-1968).

1918 metai nebuvo nei lengvi, nei sklandūs. Nepriklausom-

os Lietuvos nenorėjęs tuoliai kinis okupantas — Vokietija, o taip pat nebuvo sutarimo ne sa- viškių tarpe, net ne pačioje Lietu- vos Taryboje. Nepriklausomybės akto nebuvo leista paskelbti spaudoje. Tik kovo 23 kaizeris Vilhelmas II tą aktą pripa- žino teisėtu, bet pabrėždamas, kad Lietuva būsianti ypatingai glaudžiuose santykiuose su Vo- kietija. To meto lietuvių diplo- matai, dažniausia jauni ir ne- prityrę vyrukai, turėjo sumai- niai sukurti tarptautiniuose grū- mimuose iki buvo iškovotas politinis nepriklausomos Lie- tuvos valstybės pripažinimas.

Politinę kovą sekė karinė, at- žymėta apie 3000 lietuvių gyvy- bių aukomis. Nepriklausomybės kovų lietuvis savanoris įėjo į Lietuvos didvyrių eiles. Po šių politinių ir kariuonių kovų pasi- reišė intensyviai kūrybiškas valstybės atstatymo darbas, į- vykdęs giliai siekiančių reformų.

Trumpas nepriklausomo gy- venimo laikotarpis pakeitė Lie- tuvos veidą neatpažinamai. Be abejo, buvo ir šešėlių, kuriuos šiandien nesunku suprasti. Kai- mynų diktatūrinės santvarkos žavėjo ir lietuvius. Silpna de- mokratija nepajėgė atsilaiikt prieš viliojančią drausmingos vienpartinės valstybės mintį. Nebuvo taip pat pramatyta ar-

tėjančios katastrofos, nebuvo jai pasiruošta, nebuvo nei pasi- priešinta, kai okupantas žengė į Lietuvos žemę. Buvo susigrieb- ta tik, kai jis, kito galingsnio stumiamas, su panika traukėsi atgal.

Seišioms savaitėms buvo at- statyta nepriklausoma valsty- bė. Nepriklausomybės mintis buvo ginama ir toliau partizan- inių kovų būdu. Jos tęsėsi maždaug iki 1952 metų, parei- kalavusios dešimt kart daugiau gyvybių aukų, negu savanorių kūrėjų kovos. Tos aukos neliko be prasmės. Partizanų dvasia tebėra gyva ir šiandieninėje Lietuvoje, pačioje jauniausioje kartoje.

Baigdamas savo paskaitą V. Natkevičius prabilo tiesiog kaip Vasario 16 gimnazijos di- rektorius, ragindamas leisti vai- kus į tą gimnaziją.

Meninė programa

Mok. Eliza Tamošaitienė kuopų minėjimam buvo paruošusi specialią programą. Montažu vadinama susimastymo valan- dėlė poezija, proza ir dainomis bei giesmėmis vedė žiurovis ir nepriklausomą Lietuvą, ragino grožėtis jos puošnumu, liudijo jos laimėjimus ir jai padaryta ir tebedaromą skriaudą, skati- no laisvės viltį, kvietė bendron maldon į galingąjį Dievą. Minė- jimo dalyviai pasijuto išimti iš

svetimos kasdienybės ir nukel- ti į išsvajotą, išsappuotą tėvy- nę. Salėse girdėjosi tylus, mė- ginamas sulaikyti kukčiojimas ir tai ne tik moteriški, bet ir kiety, kelis frontus atlaikiusių vyrų... Ploti neišėjo, nes su- simastymas baigėsi visų, t.y. ir žiurovų bendra giesme. Monta- žą atliko 17 moksleivių, kurie visi, tiek didieji, tiek ir patys mažiausieji ne tik sakė jiem pas- kirtus žodžius, bet buvo jau- čiama, kad patys išgyveno min- ties visumą. Dainas ir giesmes buvo paruošęs muzikos mokyto- jas Kazys Motgabis.

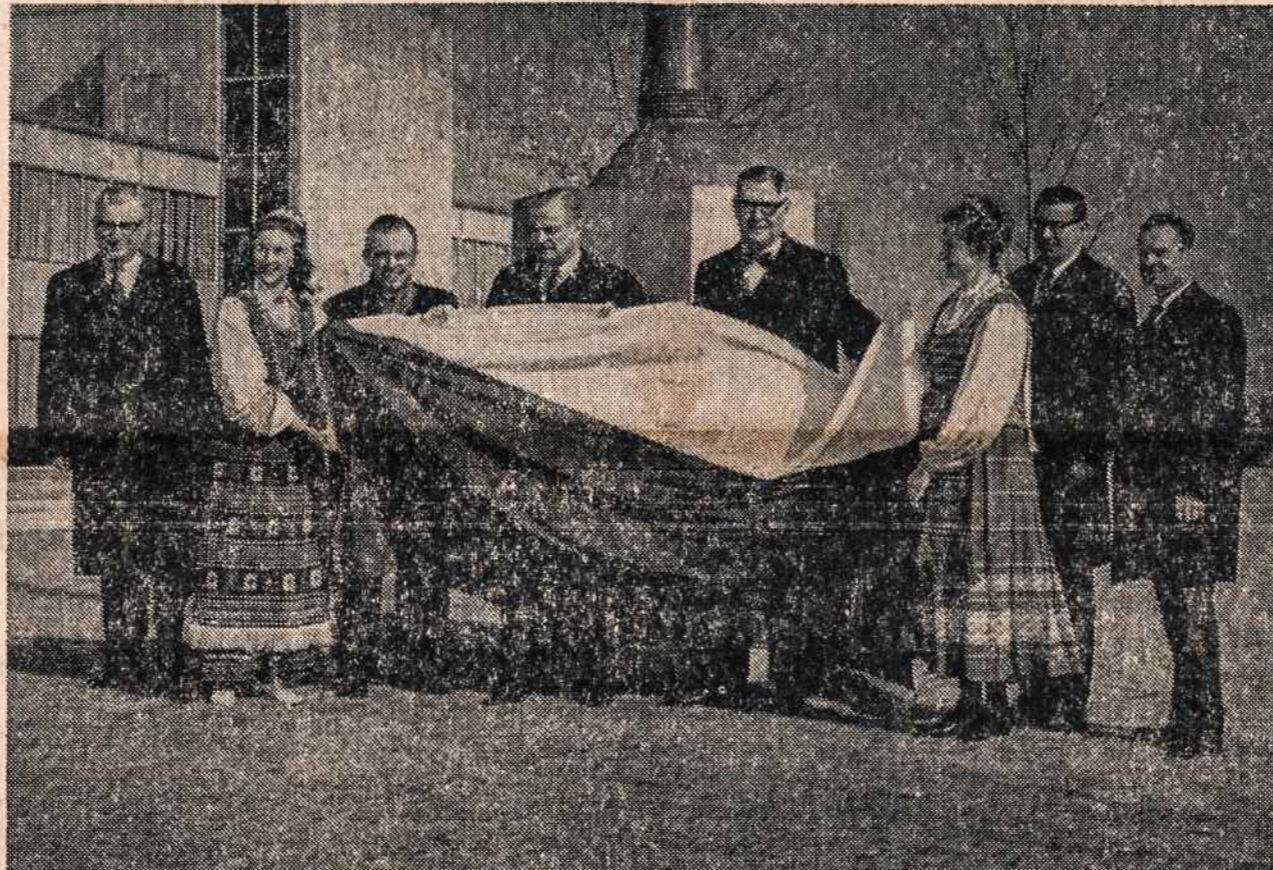
Antroji meninės programos dalis nušluostė ašaras ir išsau- kė gaivalingus plojimus. Salia pažįstamų tautinių šokių, kaip Kepurnė, Lenciūgelis, Kalvelis, Suktinis, nuotaikingai praužė trijų porų mažyčių išraiškingsi sušoktas "Barė ponas katinė- li", sukurtas pačios mokytojos, vedamas ne instrumentalinės muzikos, o mokinių dainos, nes čia žodžiai derinosi su šokan- čiųjų judesiais.

Pažymėtina, kad čia apra- šytoji meninė programa buvo atlika ne tik trijose kuopose, o taip pat pačios gimnazijos minėjime Romuvoje ir Koeln- Bonnos apylinkės minėjime.

Rengėjai ir datos

8591 LS kuopoje Schwetzinge- ne auksinis nepriklausomybės jubiliejus buvo minimas pačią vasario 16. Minėjimą atidarė kuopos vadas kapt. Jonas K. Valiūnas, pasveikino svečius, kurių tarpe buvo grupės vadas pulk. Rhett, padėjo paskaiti- ninkui ir gimnazistam, poniai Tamošaitieni įteikė gėlių puokštę. Visi svečiai buvo so- ciai pavaišinti. Prieš minėjimą amerikiečių kopylčioje kun. Liubinas atlaikė pamaldas už tėvynę.

8593 LS kuopa Kaiserslauterne minėjimą darė vasario 17 šešta- dienį, nes norėjo, kad jame da- lyvautų kuo gausiausiai visi a- pylinkių lietuvių. Tikslas buvo atsiektas, į salę ne visi pajėgė sutilpti. Minėjimą atidarė ir jam vadovavo kuopos vadas kapt. Juozas Venckus. Kadangi programos atlikėjų tarpe buvo didelis skaičius iš Kaiserslau- terno kilusių vaikų, tai kontak- tas su publika buvo itin jau- kiai glaudus. Mamos su pasidi- dživimu grožėjosi savo vai- kučių menišku išraiškingsumu, jaunesnieji broliukai ir sesutės

Riverhead, L.I., pakeliama Lietuvos vėliava. Iš k. į d. J. Giedraitis, Nastutė Umbrazaitė, K. Miklas, L. H. Lee Dennison, Lietuvos konsulas A. Simutis, M. Armonienė, V. Radzivanas, A. Armonas. Nuotr. V. Maželio

o jeigu dar vienas, toks pat sužeistas, kaip čia kur guli po jų akimis? — Ir galvojo: — Kad ir uždangstyti langai, žibu- rys vistiek išduoda, negalima išsiginti, jog čia tuščia. — Ir galvojo: Tegu būna Viešpaties valia — jie patys nepajėgia iš- vengti.

Ir tėvas priėjo prie durų, ir atidarė jas į spalio mėnesio naktį, paklausė nuo slenksčio:

— Kas tenai?

— Ieškau prieglobos nuo tamso ir darganos, — tarė iš palangės ir pradėjo žengti, ir tėvas blankio, pro atviras tro- bos duris įsiviesoj, pamatė žmo- gų, kuris artinosi labai lėtai ir pasenusiu žingsniu.

Tėvas vėl tylėjo abejodamas: ką turėjo daryti? Gal užtektų nukreipti keleivį į vieškelį, kur kitas trobas rastų? Gi ateivis vėl kalbėjo:

— Leiskite pailsėti pas jus, dorieji žmonės, juk neveltui iš labai toli įstebėjau jūsų ži- burį.

— Mūsų žiburys šią naktį neteikia jokios paguodos, — pa- sakė tėvas, ir jo balsas buvo at- sisakantis, ir nedrąsus, ir niū- rus, — mes mariname savo vai- ką.

— Tai dar viena malda pri- sidės prie jo amžinos kelionės pradžios, — tarė žmogus, ir tė- vas stebėjosi, kad nebegalėjo jo įžiūrėti net tiek, kiek pa- čioje pradžioje — ir vėl emė bi-

toti, jog buvo apsiriekęs kad čia tiktai senas paklydęs pavargė- lis — ne, čia buvo užslėptas priešas. Tačiau, kaip liepti jam pasitraukti, jeigu ir kiti neati- darinėja durų ir vieškelis yra toli ir gyvenvietės dar ato- kiau?

Tėvas pasitraukė nuo slenk- sčio, ant kurio stovėjo, užstoda- mas savimi duris, kaip visada daro tas, kuris gina ir saugo sa- vo šeimą ir namus. Tačiau — jis žinojo, ta teisė yra pra- rasta pavergtose žemėse.

Ir jis įleido svetimąjį, kaip svečią. Kai jie buvo jau viduje, tė- vas pamatė jog žmona ir abu sūnus buvo tokie pat nejudrūs kaip tas, kuris gulėjo lovoje, ir tokie pat išbalę. Tiktai gulinty- sius buvo užsimerkęs, o jo mo- ters ir berniokų akyse buvo tiek baimės, kad galėjo už- dengti visą pasaulį — ir tėvas vėl pajuto pareigą raminti — jis turėjo išsiaiškinti, kas yra tas, kurį įsivedė, ir atsiskaiti jį.

Jis buvo senas tas ateivis, matė tėvas ir visi, labai senas, ir kiekvienas galvojo, jog ne iš dorųjų jis buvo atsiradęs naktyje: jis buvo išvartas, ar- ba bėgo nuo ko nors baisaus — ir jų širdys atsivėrė kaip du- rys. Jauniausias sūnus pašoko, atsidavęs, jis vėl pasidarė ne- didelis vaikelis, jis atnešė kė- dė, kad senam žmogui nereik-

tų nė tiek vargti einant prie jos pačiam, o šeiminkė tarė galingai:

— Ar esi alkanas, ar ištroš- kęs? — ir pasijudino eiti prie spintos, bet senasis sustabdė.

— Aš matau ant suolo prie durų vandens kibirą — aš at- sigerčiau vandens, tiktai van- dens.

Ir kai moteris atnešė prisem- tą stiklą, ji turėjo prilaikyti ir jo ranką, tokia sena ir dreban- ti ji buvo.

— Dar vieną nelaimingą Die- vas atsiuntė, — tarė ji liūdnei, — atrodo, jog kiekvienas do- ras yra išvaromas ar nužudy- tas.

— Taip, kaip jūsų sūnus, — pasakė ateivis žiūrėdamas į lo- vą. — Koks jaunas, koks tvir- tas vyras, ir neužgriuvo jį ker- tamas medis, ir nesudraskė miš- ko žvėris — jis miršta nuo dviejų rankų — išduotas savo ir mirtinai sužeistas svetimo.

Dabar juos visus vėl ištiko didelė baimė, jie tegalėjo tylė- ti, ir nutilo ateivis, gi tas, ku- ris gulėjo nepasijudindamas ir užsimerkęs, kuris, kaip sakė dar kieme nepažįstamas, priėjo savo kelionės rodyklę — pra- vėrė akis, lyg norėdamas atsi- žiūrėti atgal. Jo akys dėkojo kai peržvelgė visus stovincius, o kada pamatė senąjį ateivį, namiškiai matė, jog jo veidas pasidarė apsemtas pažinimo, lyg buvo sulaukęs draugo, lyg

jo vieno tiktai ir telaukė, kad galėtų pasitraukti į ramybę.

Jis užsimerkė vėl ir nebekvė- pavo.

Seima atsiklaupė ir jie užgir- do jog jų senas svečias kalbė- jo malda, ir vėliau jie prisimi- nė tarpusavyje, jog niekuomet nebuvo skaitė jokioje malda- knygygėje tokių gražių žodžių.

Ir paskui buvo tylą, rami ir gera, ir vėlei jie išgirdo ateivį.

— Tegu būna palaiminti jū- sų namai, žmonės — jis nebu- vo jūsų sūnus, jis nebuvo nė pažįstamas, bet vadinote jį sa- vo vaiku. Jūs gelbėjote kiek ga- lėjote, jūs aptvarstėte jo kū- no žaizdas, ir širdies, nes pava- davote jo tėvą, jo motiną — palaiminti jūsų darbai. Jums a- timta viskas vertinga žemėje, bet jūs turite neišplėšiamus tur- tus — jūs savo vaikus užaugi- note taip, kad jie nebijo dary- ti gera: tai jie surado nežino- mą brolių, ir savo netvirtomis jėgomis atnešė į namus. Jūs marinate jį be graudulinių, nes jūsų medus išlaistytas, jūsų bi- tės išplėtos, tačiau jūsų širdys dega kaip žvakės. Jam buvo lengva numirti. Ir palaidosit jį šios nakties tamsoje be žibin- tų iškasę duobę savo mažame darže, ir kada nors paprašysite kunigą tylomis atsilankyti ir dar kartą pašventinti šventą Dievo dirvą — palaimintą kele- riopai, nes joje žinai kankinys. — Kaip tu būsi mūsų mintis

prašėsi, kad ir jie galėtų tuoj važiuoti į gimnaziją... Ir gėles čia įteikė ponai Tamošaitieni ne tik kapt. Venckus, o taip pat ir kai kurie žiurovai be ti- tųjų. Savaiame suprantama, vai- šių netrūko, o po jų buvo gali- ma ir smagiai pasišokti. Pa- maldos atlaikytos rytojaus die- ną — sekmadienį.

2040 LS kuopoje Darmstad- te minėjimas buvo nukeltas į vasario 23 ir jam paskirta išti- sa diena. Pamaldos bei paskai- ta buvo priešpiept. Pamaldas lai- kė tėv. A. Bernatonis. Meninė programa — vakare, ant pabaig- os išsiskleidusi į mielą Užga- vėnių pasilinksminimą. Minėji- mui vadovavo kuopos vadas ka- pitonas Marijonas Petkūnas.

ELI.

Telefonai, kurie ryja, bet tyli.

Vilniaus Tiesa (vas. 8) pasa- koja apie viešuosius telefonus Vilniaus mieste:

"Tikrai daug telefonų auto- matų įrengta vilniečių paslau- goms. Ir jų estetinė išvaizda nuolat rūpinamasi — vis mo- dernesni stogeliai, kertelės pa- vieniams automatams ar jų grupėms. Tik skambintojams rūpesčių nesumažėja. Dauge- mas šių telefonų neapsiėsti, ir vėlesnį metų skaitmens nesu- rasi. Dar blogiau, kai skubiam reikalui esant, gali prisiskam- binti tik... šeštuoju ar septi- ntuoju telefonu. Jie išdraskyti, išdažyti, tik "ryja" mo- netas, o tyli." (E)

— Vilniaus bibliotekose kny- gų negali gauti asmuo, gyvenęs pavyzdžiui, Buivydiškių kaime, pusantro kilometro nuo Vil- niaus. Vilniaus bibliotekos — tik miestiečiam, o kaimietis iš Buivydiškių turi teisę naudo- tis tik savo rajono biblioteka — Mąšiogaloj, 30 kilometrų... (E)

ir ketinimus! — sukuo šeimi- ninkas, atsiskaito, ir neteko ža- do; taip pat atsitiko jo mote- riai ir sūnum, nes nebuvo jau čia seno žmogaus — tarp jų sto- vėjo būtybė į kurios šviesumą ir spindėjimą jie negalėjo pa- žvelgti, ir jo šviesa krito ant mirusiojo, kaip aušra.

— Tai Dievas atsiuntė savo angelą paimti sielą mūsų pas- kutinio partizano — sušnibžde- jo jauniausias sūnus, ir visi pritarė savo širdyse.

— Jis nėra paskutinis, — pa- sigirdo balsas — ir žmonės vėl sustingo, nes kur stovėjo an- gelas dabar buvo jaunas vyras, išvargęs ir apsilvilkęs taip kaip tie, kurie susilieja su giriomis ir laukais, nepastebimu, papras- tu apdaru, jo skruostai buvo į- dubę, pažinę vargą ir nemigą, jo akys buvo sklindinos įtampos ir budrumo — jis bėl buvo pasirengęs į kelią.

— Nėra paskutinio partizan- no, — kalbėjo jis ir jo balsas buvo tvirtas. — Ar nesate jūs partizanai, kurie negalvoja apie save ir viską atiduoda kovai už laisvę? Ir kūdikis, kurį išdrįs- ta pakrikštyti, kuris auga lai- kydamosi už nesulaužomos tė- vų dvasios — yra karys. Ir mer- gaitė, kurį pasirenka tikrą sa- vo žmogų. Ir kunigas, kuris bū- na su savo žmonėmis stiprin- damas juos — ir kaliniai, ir tremtiniai — visi yra liudininkai, parengti Teismui. Ir tie, kurie pasitraukė į laisvus kraš- tus, kad skelbtų tiesą, už ne- galincius prabilti. Visi ginate bylą — ji negali būti palaimė- ta, nes ji yra ir Viešpaties by- la. Ir niekas negali jos pakreipti į neteisybės laimėjimą — jeigu jūs patys nepalūšite — savo noru.

Praviro durys — jie dar spė- jo pamatyti svečią — tačiau jiems pasirodė, jog ne papras- tas žmogus išėjo pro jas, bet sušvytravo karališkas drabu- žis.

(Bus daugiau)

NELĖ MAZALAITĖ

GINKLAI

(5)

Byla

Beldimas į langą buvo labai tylus, tačiau žmonės viduje sus- tingo. Jie žiūrėjo į vienas ki- to veidus ir žinojo, jog visi gal- vojo tą patį: nėra nieko baises- nio kaip beldimas į langą vi- durnaktį.

Kiek žmonių, kiek metų, per visą šventą mūsų žemę juto tą patį, kai girdėjo:

beldžiasi į langą.

Ir vėl pasikartojto garsas stikle, galėjai pamanyti, jog paukštis, vėjo nublokštas, ne- tyčia pabrėžė sparnu, arba ša- ka, tačiau jie žinojo, jog nėra vėjo šioje naktyje, ir nė vie- nas medis, kad ir toliausia iš- lapojęs, nepasiekia trobos sie- ną.

Beldimas nepasitraukė, ir jų širdys pasidarė tarsi molinės — dar vienas smūgis ir jos neat- laikytų. Ir visi jie pamatė, kaip vienas jų buvo ramus, o gal ir negirdėjo ir net neatsimerkė.

Darbininkas Chicago Daily News redaktorių rankose

Chicagoje tvirtai laikosi ke- turi amerikietiški dienraščiai. Du iš jų — "Chicago Tribune" ir "Chicago American" — le- džia McCormick, o kitus du — "Chicago Sun-Times" ir "Chi- cago Daily News" — Marshall Fieldas. Pastarųjų dviejų dien- raščių spaustuvėje nuo praėju- sio rudens tenka dirbti ir ra- šančiam šiuos žodžius. Kadangi naujokui darbo valandos bū- na vakarais, o laisvos dienos sa- vaitės viduryje, tai nebėra ka- da lankyti lietuviškų švenčių ir jų aprašyti "Darbininko" pusla-

piuose. Bent tuo tarpu. Bet ant- ra vertus, prasiiveržti į ameri- kiečių spaustuvininkų unija, ku- rios nariai aprūpinti ir aukš- tais atlyginimais ir įvairiomis kitomis lengvatomis, yra labai sunku, ir savotiška šventė šir- dyje, kada žmogus po ilgų pas- tangų, bandymų ir eilės egzami- nų tampa tos unijos nariu. O per metus kitus užsitarnautas senjoritas leis vėl sugrįžti lais- valaikiais ir į lietuvių tarpą.

Vieną kartą mane sudomi- no tam tikra sensacija, pa-

Reportažas iš Chicagos

skelbta "Daily News" dien- raštyje. Kaž kur tolimoje Uh- tos valstijoje tenykštė mergai- tė rado numestus "Chicago Dai- ly News" dienraščio kelius pus- lapius ir, juose suradusi redak- cijos adresą, parašė laišką, kad ji gyvenime nėra buvusi didė- liame mieste ir labai norėtų pa- matyti Chicago. "Daily News" redakcijai tai buvo sensacija, kad dienraštis pasiekia net to- kias tolumas valstijas. Redak- cijos pinigais mergaitė tuoj bu- vo atskraidinta į Chicago ir čia ji viešėjo kelias dienas, globo- jama "Daily News" redaktorių,

su kurių ne vienu dienu dien- mis tenka susitikti didžiulėje spaustuvėje, jiems surinkti ko- kią eilutę ar greitomis pataisy- ti puslapio korektūrą.

Kai "Darbininko" pirmame puslapyje buvo perspauzdinti "Chicago Daily News" dienraš- tyje paskelbti žurnalistas Geor- gie Anne Geyer išpūdziai iš Vilniaus su komentaru, man šo- vė mintis nunešti tą "Darbi- ninko" numerį "Daily News" redaktoriams. Bet pagalvojęs tą pareigą perleidiu mielam biči- liui žurn. Vyt. Kasniūnui, kuris

spaustuvėje dirba daugiau kaip dešimt metų, turi labai gerą vardą ir artimas pažintis su re- daktoriais. Kad būtų efekting- giau, V. Kasniūnas komentarus išvertė į anglų kalbą ir "Dar- bininko" numerį su išvertais komentarais įteikė vienam iš pagrindinių "Daily News" re- daktorių. Šiam patiko. Būda- mas senas spaudos vilkas, re- daktorių domėjosi "Darbinin- ko" lauzymu ir spaudos tech- nika. Bene didžiausią išpūdzį padarė tai, kad "Chicago Daily News" pasiekia net New Yorko lietuvių laikraštį. Norėjo tuoj pašaukti fotografa, nufoto- grafuoti Vyt. Kasniūną beska-

tantį "Darbininką" ir nuotrau- ką idėti į dienraščio laidą. Bet Vyt. Kasniūnas kuklus žmo- gus. Jis pasiūlė, kad geriau nu- fotografuoti žurn. Georgie An- ne Geyer beskaitančią komen- tarus apie jos išpūdzius iš Vil- niaus "Darbininke". Bet kada- gi žurnaliste dar negrįžusi iš kelionių, redaktorių būtinai pažadėjo tai padaryti, kai tik žurnaliste sugrįš ir pasirodys redakcijoje.

Daugelis bičiulių ir pažįsta- mų mano, kad mudu su Vyt. Kasniūnu, dirbdami amerikie- tiškų dienraščių spaustuvėje ir net matydami su redaktori- ais (ne su didžiaisiais, o tik su mažaisiais — V.R.), galim prastumti daugiau straipsnių ir laiškų apie Lietuvą. Ne, mes tegalim asmeniškai tik padėko- ti. Kiekvienas laikraštis turi sa- vo liniją, kiekvienas pusla- pis didžiuosius ir mažesnius re- daktorių, visiems jiems eina direktyvos iš aukščiau, taip, kad tu čia nieko nepadarysi, nieko nepaveiksi. Galų gale, kai viena tautinė grupė perdaug keliama ir dažnai linksniuojama spaudoje, urzgia kitos. O Amerikos dienraščių tikslas tar- nauti Amerikai ir amerikoni- zui.

Kai "Sun-Times" ir "Daily News" dienraščiams pristatė LB CV tikrai rimtai paruoštas straipsnius apie Lietuvą Vasario 16 proga, redaktoriai tuoj atsakė: "Kam įdomi jūsų tau- tos istorija. Parašykite reporta- žą, kaip ruošiatės minėjimui, duokit lietuvių nuotraukas su tautiniais kostiumais, mes tuoj įdėsime, nes tai įdomu ir aktualu skaitytojams".

Toks straipsnis greit buvo paruoštas ir jį tuoj įsidėjo "Daily News" dienraštis. Iš to pasakymo ryškėja, kokios me- džiagos iš mūsų pageidauja di- djeiti amerikiečių dienraščiai.

VI. Rmjs.

"Toks mūsų likimas" — nau- ja dainų — muzikos plokštelė. V. Bandžiūtė įdainavo: Mėly- nos akys, Vasara ateina, Lop- šinė, Naktis, Aš verkiu vien- na, Laukiu tavęs ir kitas mo- derniškas dainas. Kaina: ste- reo 5 dol., siunta 50 c.

"Nauja ilgo grojimo plokštelė "Sigitė" jau gaunama. Vaikam skirtas dainas ir pasakas išpil- do Aurelija Paukštelienė ir J. B. Jarai. Pasakos: Sigitė ir Liepsnabarzdis, Dainos: Milžinų šalis, Kartą karalaitis, Tindys, Zieme, Miegoti, vaikeli, Striu- ksis beuodegis. Kaina 5 dole- riai. Persiuntimui 50c.

"Lietuviškos senos ir naujos dainos" — nauja ilgo grojimo plokštelė. Įdainuota: Užstalės daina, Prieš tolimą kelionę, Pa- vasario linksmybės, Bobutė ir Pilypėlis, Šią naktelę, Aš au- gau pas tėvelį, Tinginė boba, Oi tu Jieva, Jievuže, Oi lau- kiau laukiau, Stikliukėlis ir Merguzėlė brangi. Dainuoja: R. Marijošius, V. Noreika, L. Aba- rius, A. Mikalauskaitė, A. Staš- kevičiūtė, S. Petkevičius, V. Daunoras ir mišrus chorai. Iš- leido Eurotone Co. Kaina: mo- no 4 dol., stereo 5 dol.

"Dainuojų jums, Aurelija". Mano gitara, Meliės ilgesys, Melsvas drugelis, Vandens leli- jos, Aukso žiedai, Ažuolų šla- mesys, Baltos rožės, Einu na- mo, Vasaros lapai, Jau niekad ir Mama. Lengvos muzikos ste- reo plokštelė — kaina 5 dol. (Persiuntimui 50 c.).

"Lietuva Brangi" nauja ilgo grojimo plokštelė, kurioje cho- rų ir solistų įdainuota: Lietu- va brangi, Per šilėlių jėgą, Se- nas jūrininkas, Apyne žalia- sai, Nemunas, Zibuoklė, Tu pri- simink, O tu Joneli, Daina apie Klaipėdą, Lietuviška polka ir Lietuvos linojo. Išleista Kana- doje. Kaina 5 dol.

NAUJAS DAINŲ RINKINYS

Ką tik išleistas naujas lietu- viškų dainų rinkinys "SU DAI- NA". Iki šiol buvusios panašių rinkinių laidos išsibaigusios ar sunkiai berandamos. Na u j a s rinkinys kišeninio formato, 351 psl., atspausdintas ant ge- ro popieriaus. Dainas surinko Gražina Šimukonienė. Rinkiny- je yra 392 populiarios lietuviš- kos dainos. Platus stovyklose dainuojamų dainų skyrius. Rin- kinio kaina 2 dol.

"Peilio ašmenimis", rašytojo Jurgio Jankaus trijų veiksmų drama. Veikale pavaizduojama Lietuvos gyvenimo laikotarpis, kai paaiškėjo jog visi tarptautiniai pažadai gražinti po karo laisves tautom, kurios per karą yra jų netekusios, yra niekais nuėję. Kaina 4 dol.

"Tautos keliu" — dail. Jur- gio Juodžio tapybos kūrinių al- bumas. 50 spalvingų paveikslų iškelia Lietuvos valstybės tęsti- numą nuo vainikuoto karaliaus Mindaugo laikų. Kaina 7 dol.

Introduction to Modern Li- thuanian. Puikus lietuvių kal- bos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiš- kinimai anglų kalba. Nemo- kantiem anglų kalbą. Nemo- kantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė iš- mokyti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuvių pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietais vir- šeliais. Kaina 7 dol.

Labai naudingas priedas pra- dedantiems mokytis lietuvių kalbą: Lithuanian Reader for Self-Instruction. Parengė W. R. Schmalstieg ir A. Klimas. Kaina 1 dol.

Lietuvos general. konsulo J. Budrio atsiminimai "Kontržval- gyba Lietuvoje" ką tik išėjo iš spaudos. 224 psl. knygoje a u t o r i u s vaizdžiai apžvelgia kontržvalgybos veiklą Lietuvo- je, netrukus po nepriklauso- mybės atgavimo. Snipų ir ki- tų įtartinių asmenų sekimas ir jų kenksmingų siekimų atiden- gimas skaitytoją suidomina ir pagauna. Kaina 2.50 dol. Šią ir kitas lietuviškas knygas bei plokšteles galima įsigyti Darbi- ninko administracijoje.

TENAI, KUR ŠOKA IR DAINUOJA LIETUVIŠKAI

Tai Scranton, Pa. Taip vyks- ta ne kasdien, — tik Vasario 16 proga. Šiomet Lietuvos ne- priklausomybės minėjimas bu- vo gan spalvingas. Sv. Juozapo parapijos svetainės scena iš- puošta skoningai paruoštais tau- tiniais motyvais, kurių centre daliai stilizuotas lietuviškas kryžius su Švč. Mergelės koply- tėle, o iš šonų tautinėmis spal- vomis išpuošti tulpės pavidalo skydai.

Sventės programos išpildyto- jai — visų aštuonių Sv. Juozapo parapijos mokyklos skyrių mokiniai. Kiekvienas skyrius pasirodė atskirai su skirtingo- mis dainomis bei lietuviškais šokiais. Aišku, sunkiausia dalis teko aštuntam ir septintam skyriam, bet daugiausia "katu- čių" teko pirmokam ... Visi programos dalyviai, mergaitės ir berniukai, buvo pasipuošę į- vairiais tautinių spalvų deri- niais, o vyresnės mergaitės bei berniukai — tautiniais drabu- žiais. Kiekviena daina buvo iš- reiškiamą atitinkamais jude- siais.

Visą šią programą paruošė Seselės Kazimierietės, kurios moko ir vadovauja Sv. Juozapo mokyklai. Vyriausiu jų tal- kininku buvo vargonininkas Al- fonsas Bulavičius, kuris ir pasi- rodymo metu akomponavo dai- nininkam ir šokėjams. Pasiba- gus minėjimui, priėjau pasvei- kinti ir padėkoti seselėm. Smal- sumo kutenamas, užklausu ses- elę Cončetą, mokyklos vedė- ją ir viršininkę, ar daug iš tų programos išpildytojų kalba lietuviškai. "Gal iš dviejų ar tri-

jų seimų. Dalis šiek tiek su- pranta lietuviškai. Bet visi la- bai noriai mokėsi dainų ir lie- tuviškų šokių. Irašėme į juoste- les ir dabar klasėse jas groja- me ir visi dainuoja lietuviš- kai" ...

Lietuviškai kalbėjo Petras Putirskas, savanoris —kurė- jas, Lietuvos laisvės kovų daly- vis ir čia veteranas veikėjas, uolus vaidinimų režisiorius. Jis pavaizdavo nepriklausomybės atstatymo laikus, dabartinę žiaurią okupaciją ir ragino iš- likti lietuviams visus, kurių gys- lose teka lietuviškas kraujas. Užbaigoje tuo pačiu motyvu kalbėjo angliškai prel. Juozas V. Miliauskas, parapijos klebo-

KOKIA KALBA DAINUOJA OPEROSE?

Vilniaus opera parsikvietė naują solistą — bosą iš Sverd- lovsko, Vincentą Kuprį, kurs Sverdlovsko operoj dainuoja nuo 1959. Ten jis ir mokėsi dai- nuoti (konservatorijon įstojo 1956), ten anksčiau mokėsi po- litechnikos institute, gal būt, ten ir gimęs ir augęs. Jau daly- vavo "Kunigaikščio Igorio" spektaklyje (Končakas), dabar rengia Don Bazilio rolę "Sevili- jos Kirpėje" ir Filipo — "Don Carlos".

Laikraščiuose apie operą yra vienas "tabu": niekad neuži- mena, kokia kalba dainuoja dainininkai, nei kokia kalba at- liekamos rusų operos. Išimtis — kai užsieniuose pasirengęs dainininkas dainuoja itališkai. Tada apie tai prasitarti "cen- zūros leista". (Elta)

Vysk. Swanstromas, laikęs iškilmingas mišias šv. Patriko katedroje New Yorke Lietuvos nepriklausomybės šventės proga. Šalia jėzuitų provincijolas Tėv. G. Kijauskas, S.J., pasakęs pamokslą. Nuotr. A. Binkins

A. Ošlapias, New Yorko Lietuvių Tarybos pirmininkas, atidaro Lietuvos ne- priklausomybės minėjimo iškilmes vasario 18 Washington Irving mokyklos salėje. Nuotr. R. Kisiellaus

LAISVĖS KOVOS METAIS

Kviečiame talkon DARBININKUI

DARBININKO administracija iš savo pusės daro visa, kad nereikėtų laikraščio kainos kelti. Palyginus su pirma- ja kaina prieš 50 metų, DARBININKO prenumerata šian- dien turėtų būti triguba — apie 10 dol. Tuo tarpu DAR- BININKO skaitytojai gauna laikraštį už 7 dol. Tai pigiau- sias mūsų laikraštis.

Norėdama ir toliau už tą kainą DARBININKĄ išlai- kyti, administracija šaukiasi talkos. DARBININKUI reik- ia naujų skaitytojų. Jų galima rasti, tik reikia pasiū- lyti DARBININKĄ užsisakyti.

Tam tikslui kovo mėnuo skelbiamas DARBININKO vajuas mėnesiu ir naujiem skaitytojam daroma nemaža nuolaida.

Kas prisijus 4 dol., DARBININKĄ gaus iki šių metų pabaigos. Kas prisijus 9 dol., gaus 1968 ir 1969 metam. Kas suras 5 naujus prenumeratorių, gaus dovanai lietu- viškų knygų už 15 dol.

Kviečiame užprenumeruoti DARBININKĄ sau arba artimiesiems, kurie DARBININKO dar neskaito. Para- ginkite draugus bei pažįstamus, kad užsiprenumeruotų papigintai arba prisidėkite auka, kad galėtume siuntinėti tiem, kurie nori skaityti, bet negali užsimokėti. Adminis- racija gauna nemažai tokių prašymų iš kitų kraštų ir pačios Amerikos.

DARBININKO skaitytojų talka šiais 1968 reikšmingais metais surasti naujų skaitytojų padės administracijai il- giau išsilaikyti nekeliat DARBININKO prenumeratos. Jei kiekvienas pasiryš prisidėti prie vajuas ir paieškoti naujų skaitytojų, nebūs sunku to pasiekti.

Palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedama ši atkarpa. Prašome iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

DARBININKAS — 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau siųsti DARBININKĄ ..... metam

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

Laikraštį užsakė .....

Siunčiu už prenumeratą \$....., aukų \$....., viso \$.....

8 pagrindai, kodėl Podarogifts, Inc. pritraukia tūkstančius mūsų klientų kurie siunčia dovanas į Lietuvą ir į USSR

1. Jiem nereikia gaišti laiko, superkant ir nešant siuntinius į persiuntimo įstaigas.
2. Jie neturi spėlioti dydžių ar spalvų.
3. Jie sutaupo visus miltus, įpakavimo ir persiuntimo mokesčius.
4. Jie pasirenka ypatingą dovaną: automobilį, motociklą, televizijos priimtuvą, radijo aparatą, šaldytuvą arba
5. Jie įsigyja PREKIŲ PIRKIMO ORDERĮ, su kuriuo jų giminės jiems patinkamas prekes gali įsigyti Vnešposyltorg'o

DOLERIŲ - KRAUTUVĖSE

6. Jų giminės gali įsigyti maisto produktų, audeklų, drabužių ir avalynės tinkančius jų skoniui ir pritaikintus.
7. Jie sutaupo laiką, nes tuo atveju nėra gabenimo per Atlantą.
8. Jie sutaupo pinigų, nes DOLERIŲ - KRAUTUVĖSE prekės yra labai žemomis kainomis.

APLANKYKIT MŪSŲ PARODINĘ SALĘ NEW YORKE

Siųskite savo užsakymus ar klausimus į

PODAROGIFTS, Inc.

(Vienintelis dovanų atstovas JAV-se)

220 Park Ave. South (corner 18th Street)
New York, N. Y. 10003
Tel. 212-228-9547

arba į prie jo prisijungusias firmas:

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
45 West 45th Street, New York, N. Y. 10036
Tel.: 212 CI 5-7905

arba į bet kurį jų skyrių

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY,
Inc.

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019
Tel.: 212 581-6590 581-7729

arba į bet kurį jų skyrių

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106
Tel.: 215 WA 5-9455

arba į bet kurį jų skyrių

DAYTON, OHIO

Pasisekusi šventė

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimas Daytonėje įvyko vasario 18 labai įspūdingai.

Pamaldos

1 val. p.p. Sv. Kryžiaus bažnyčioje mišias aukojo ir pritaikytą pamokslą pasakė klebonas kun. dr. T. Narbutas. Po pamaldų jaunesnieji Lietuvos vyčiai, pasipuošę tautiniais rūbais, drauge su pamaldų dalyviais nuėjo prie Trijų Kryžių šventovės ir padėjo gėles. Kunigas T. Narbutas sukalbėjo maldą už žuvusius dėl Lietuvos laisvės ir kenčiančius Sibire Lietuvos kankinius.

Iškilmingas posėdis

2:30 val. Erdvioje Lietuvių klubo salėje prasidėjo iškilmingas posėdis. Jį atidarė ir tarė sveikinimo žodį L.R.K. draugų sąryšio pirmininkas Leonas Ražauskas.

Sugiedojus JAV himną, ku-

nigui T. Narbutui vadovaujant sukalbėjus maldą, programos pranešėja Birutė Masilionytė, anglų ir lietuvių kalba pristatė pagrindinį kalbėtoją tėvą G. Sabataitį, S. J.

Kadangi salėje buvo daug amerikiečių, prelegentas anglų kalba supažindino juos su dabartine Lietuvos būkle po žiauria bolševikų okupacija. Lietuviam jų gimtąja kalba priminė tėvynės praeitį, knygnešiu nenuilstamą pasiaukojimą dėl lietuvių spausdinto žodžio laisvės, kaip lietuvių motina prie ratelio mokė savo vaikus skaityti iš lietuviškos maldaknygės. Priminė mums, gyvenantiems laisvame pasaulyje, nepamiršti jog esam lietuviai ir turim jais išlikti.

Pranas Gudelis perskaitė Ohio gubernatoriaus James P. Rhodes proklamaciją apie paskelbtus Ohio valstijos Lietuvos metus, ir gautus sveikinimus: iš JAV senatorių F. J.

Lausche, S. M. Joun, Daytono majoro D. Hall. Atitinkamos rezoliucijos susirinkusių vienigai priimtos.

Žodžiu sveikino JAV kongreso nario Ch. W. Wealen, Jr. vardu jo sekretorius W. Steponkus, Daytono latvių kolonijos vardu Jugo Purinis ir estų Johaenes Pigert.

Sugiedojus Lietuvos himną, iškilmingoji minėjimo dalis baigta.

Meninė programa

Meninę programą išpildė tautinių šokių ansamblis "Grandinė" iš Clevelando, vadovaujama Liudo Sagio, grojant nuolatiniam ansamblio orkestrui, vadovaujamam J. Pažemio. Šis tautinių šokių vienetas plačiai žinomas ne tik Amerikos ir Kanados lietuviams, bet ir daugeliui svetimtaučių, Daytonėje pasirodė pirmą kartą. Nesu tautinių šokių žinovas, tad pasakyti trumpai, kaip ne vienas man paklaustas atsakė: Puiku!

Tai buvo ne tik graškiai atlikti šokiai, bet jų ištiesa nenutrūkstanti pynė. Per maždaug pusantros valandos šokėjai pasirodė 11 šokių. Minėjimą rengė Lietuvių R. Katalikų Draugijų Sąryšis.

Šventės atgarsiai

Keletą dienų prieš šventę Daytono didieji dienraščiai: "Dayton Daily News" ir "Journal Herald" įsidėjo straipsnius apie būsimą minėjimą ir Lietuvos dabartinę padėtį, o po šventės "Dayton Daily News" vasario 19 laidoje gražiai šventę aprašė suminėdamas, kad salėje dalyvavo per 500 žmonių ir įsidėjo "Grandinė" šokėjų nuotrauką.

Cincinnati leidžiamas savaitraštis "Catholic Telegraph" vasario 8 laidoje plačiai aprašė rengiamą minėjimą, suminėdamas keletą Daytono lietuvių veikėjų pavardžių, straipsnį iliustruodamas pagrindinio kalbėtojo tėv. G. Sabataičio, S.J. nuotrauka, o vasario 15 laidoje įsidėjo "Grandinė" šokėjų nuotrauką.

Vasario 15 daytoniškiis Lietuvos vyčių veikėjas Stasys Vaitkus per radijo stotį WING turėjo pasikalbėjimą apie Lietuvą su stoties komentatorium.

TV 2-ras kanalas vasario 18 d. 11 val. p.p. parodė minėjimo metu susuktą filmą.

Arkiųskupo Ch. Alter vardo vidurinės mokykloje tarp 3000

Toronto Prisiškėlimo parapijos choro žiemos koncertas. Choro vadovas kun. B. Jurksas pristato publikai jauną solistę Lindą Marcinkutę. Nuotr. B. Tarvydo

EASTON, PA.

Vasario 16 minėjimas

Lietuvių delegacija, susidedanti iš Viliaus Ziogo, kun. Alfonso Babono ir Jokūbo Zansičio, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 50 metų sukakties progą lankėsi pas Eastono miesto merą proklamacijos paskelbimo reikalui. Eastono miesto meras mielai priėmė lietuvių delegaciją ir sutiko paskelbti Vasario 16 kaip Lietuvos dieną.

Minėjimas įvyko vasario 18. 10 val. kun. Alfonsas Babonas aukojo šv. mišias už Lietuvą ir pasakė pamokslą, pritaikytą tai progai. Per mišias gražiai giedojus lietuviškas giesmes lietuvių šv. Mykolo parapijos choras, vadovaujamas Jono Kulikausko. Bažnyčia buvo pilna prisigrūdus žmonių, ne vien tik lietuvių, bet ir vietinių, kurie norėjo išreikšti savo simpatiją kenčiančiai Lietuvai.

Antroji minėjimo dalis įvyko 2 val. popiet parapijos salėje. Prieš pradėdant vaišes buvo sugiedotas Amerikos himnas, po kurio šv. Bernardo ir Mykolo parapijų klebonas

mokinių yra trys lietuvaitės: Danutė ir Vida Gineitytės ir Birutė Masilionytė. Mokykla kasmet išleidžia sieninį kalendorių. Jo išplatinama net kelio-lika tūkstančių. Išleidžiant šių metų kalendorių, Birutė Masilionytė rūpesčiu vasario 16 data atžymėta kaip Lithuanian Independence Day. (jašk)

Francis Connolly sukalbėjo invokaciją. Ją užbaigė lietuviškai, susilaukdamas iš dalyvių nuosirdaus pritarimo. Eastono merui dėl kitų išpareigojimų negalėjus atvykti, į minėjimą savo vieton pasiuntė pavaduotoją Tomą Goldsmith, kuris pasveikino Eastono miesto vardu. Buvęs anksčiau Eastono miesto meras, gerai suprantas lietuvių reikalus ir ne kartą parodęs lietuviams savo prielankumą, dr. George Smith savo kalboje iškėlė ne tik lietuvių, bet ir kitų Baltijos tautų nusistatymą prieš okupantą.

Gražiai paruoštą paskaitą lietuviškai skaitė svečias iš Philadelphijos Balyš Raugas, JAV LB pietryčių apygardos pirmininkas. Pagrindinė minėjimo kalboje pabrėžė ne tik didingą Lietuvos istoriją, bet ypatingai paryškino laisvės kovas ir nu-

sakė šių dienų lietuvių uždavinius. Tarp kitų žymių svečių buvo Charles Spazziani D.A., adv. M. Franciosa, Eastono miesto kontrolierius, dr. J. Reganis, kun. A. Bielskis, kun. Algis Bortkevičius, ir apie 150 lietuvių bei amerikiečių svečių iš visur.

Likusią programos dalį išpildė parapijos choras, gražiai sudainuodamas kelias lietuviškas dainas. Minėjimas baigtas visiems kartu sugiedojus Lietuvos himną.

Eastono dienraštis Easton Express ir Allentown Morning Call, įsidėjo straipsnius prieš ir po minėjimo su nuotraukomis. Lehigh Valley ukrainiečiai atsinešė nuosirdų sveikinimą, primindami iš istorijos jų artimus ryšius su Lietuva, drauge palinkėdami išstvermingai kovoti prieš rusų komunistų agresiją iki Lietuvos bus vėl laisva. A.B.

WILKES-BARRE, PA.

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 50 metų sukakties progą Pensilvanijos gubernatoriaus vasario 8 Harrisburge priėmė lietuvių delegaciją, kurią sudarė: vietos lietuvių organizacijų atstovai: Garso redaktorius M. Zujus, dr. A. Kučas, P. Nataitis, muz. V. Ramonas, A. Miliauskas, A. Norvaiša, Mrs. N. T. Bajoras, LB apylinkės pirm. V. Paulauskas.

Susitikus su gubernatoriumi, Nelė T. Bajorienė gubernatoriui prisegė ženklelį su įrašu "Restore Lithuania's Independence". Pažymėtina, kad gubernatorių šį ženklelį nešiojo ir ilgiau ir nusifotografavo su eile grupių, kurios tą dieną lankėsi jo įstaigoje. Lietuviai dar įteikė gubernatoriui specialią dovaną — gintarinę Gedimino pilį. Šią dovaną parūpino muz. V. Ramonas.

Gubernatorių lietuvių delegacijai įteikė išleistą proklamaciją ir su ja nusifotografavo.

Minėjimas per radiją

Vasario 11 vienos valandos programa nuo 1 iki 2 v. popiet buvo duodama specialiai Lietuvos sukakties paminėti per WILK radijo stotį Wilkes Barre, Pa. Programą parengė žymi organizacijų veikėja Mrs. N. T. Bajoras, talkininkaujant muz. V. Ramonui. Įspūdingas kalbas pasakė dr. Br. Kaslas, V. Ramonas ir prel. J. F. Bal-

tusevičius. Kunigas P. Milišauskas perskaitė gubernatoriaus proklamaciją ir vietos lietuvių priimtą rezoliuciją. Programa pajvairinta choro ir solo dainomis. Apie šį minėjimą buvo iš anksto paskelbta lietuviškose bažnyčiose ir vietinėje spaudoje.

Ši radijo programa surengta Lietuvių Bendruomenės apylinkės iniciatyva, talkino švč. Trejybės parapijos klebonas prel. J. F. Baltusevičius ir šv. Kazimiero parapijos (Pittston, Pa.), klebonas kun. P. J. Ališauskas.

Plymouth, Pa.,

burmistros proklamacija

Sios sukakties progą gražią proklamaciją paskelbė Plymouth, Pa., miesto burmistras E. F. Burns. Šią proklamaciją išrūpino LB apylinkės pirmininkas V. Paulauskas, kuris tame mieste gyvena.

Prie šios proklamacijos prisijungė prekybininkai — Plymouth Professional Business Men Club ir nutarė, kad prie miesto prekybos rūmų būtų iškelta lietuviška vėliava.

V.R.

Amerikos rūkoriai 1967 m. surūkė 552 milijonus cigarečių. Taj 11 milijonų daugiau negu 1966 ir 41 milijonas daugiau negu 1964. Cigarų rūkymas sumažėjo.

Lietuva — kitų kontinentų spaudoje

Venezuelos spaudoje Lietuvos nepr. atst. penkiasdešimtmetis labai ryškiai buvo paminėtas pačia vasario 16-tą dieną.

El Universal, didžiausias (milijoninio tiražo) dienraštis antrosios dalies pirmajame puslapyje atspausdino lietuvių kolonijos Venezuelos pareiškimą. La Religion, antrasis stambus Caracas dienraštis, paskelbė Vliko pirmininko ir Lietuvos dipl. šefo pasirašytą įvairių valstybių vyriausybės išsiuntineto (su Vliko memorandumu) laiško tekstą. Barquisimeto leidžiamas (nekomunistinės kairės) dienraštis El Impulso pirmajame puslapyje įdėjo pranešimą apie Lietuvos nepri-

klausomybės penkiasdešimtmetį ir informaciją (kiek sušlubavusią tikslumo požiūriu) apie Venezuelos lietuvių rengiamą minėtį tą sukaktį Caracas, Venezuelos sostinėje. Visuose (ypač pirmuose dviejuose) pareiškimuose ryškiai nušviečiama dabartinė Lietuvos padėtis ir jos atitaisymo reikalavimas. (Elta)

Freie Presse — Korrespondenz, Vokietijoje (Miunchene) leidžiamas egzilių žurnalistas sąjungos informacinis leidinys (1967 gruodžio m.) paskelbė politinės lietuvių konferencijos Washingtono priimto manifesto ištiesą tekstą (vokiečių kalba). (E)

LAWRENCE, MASS.

Jubiliejinis Vasario 16-sios minėjimas

Vasario 18 d. 2 v. Hermann salėje Lawrence lietuviai bendrom jėgom suruošė 50-ji Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimą.

Minėjimui vadovavo Jonas Stundzė. Jis buvusio lietuvių klubo valdybos pirmininkas, Alto skyriaus pirmininkas ir miesto švietimo skyr. pirmininkas.

Iškilmės pradėtos Lietuvos ir J.A.V. himnais.

Buvo atėję pasveikinti ir palinkėti vėl atstatyti Lietuvos nepriklausomybę nuosirdūs lietuvių bičiuliai: Massachusetts gubernatoriaus patarėjas Thomas Lane, tos pačios valstijos senatorius Wall ir Lawrence miesto majoras Kiley.

Po to moterų choras, daugiausia susidedas iš šv. Pranciškaus parapijos choristų, vadovaujamas muziko Jono Narkaus, per du kartu pasigėrėtinai gražiai padainavo lietuviškų dainų. Du mažamečiai (nuo 3 iki 5 metų) inž. Emilius Grendos vaikučiai duetu padainavo vieną liet. dainelę, po jų ir jų močiutė p. Grendienė padainavo solo dvi daineles.

Po dainų kalbėjo šv. Pranciškaus bažnyčios vikaras kun. Jonas Bernatonis, kuris nusi-

skundė, kad jam 15 metų teko darbuotis tarp kitataučių ir labai retai beteko išgirsti lietuviškas žodis. Dabar esąs patenkintas, grįžęs pas savuosius.

Po jo kalbėjo tautinės lietuvių bažnyčios klebonas kun. Gaspariūnas. Jis stipriai akcentavo Lietuvos pergyvenimus nuo karaliaus Mindaugo laikų iki dabar.

Pagrindinis paskaitininkas buvo šv. Pranciškaus parapijos klebonas kun. Petras Sakalys. Be kitų įvykių, susijusių su lietuvių gyvenimu, jis priminė, kad pagal kai kurių mokslininkų nuomonę, lietuviai su savo kalba jau yra buvę 2000 metų prieš Kristų. Esą iš lietuvių kalbos kilusios sanskritų, graikų ir lotynų kalbos. Tačiau lietuvių kalbai plisti nebuvę sąlygų.

Toliau jis apžvelgė visą Lietuvos istoriją, dabartinę jos padėtį. Baigdamas ragino visus vienigai dirbti.

Aukų surinkta 100 dol.

Po minėjimo klubietės paruošė gražią vakarienę. J. Sk

Šv. Vardo draugija, į šią parapiją atvykus kun. Jonui Bernatoniu ir jam perėmus dvasios vado pareigas, pagyvino savo veiklą. Žmonių daugiau lankosi susirinkimuose. Prisiraišė ir naujų narių.

IRASYK SAVO VARDĄ LIETUVIŲ TAUTOS KANKINIŲ KOPLYCIOJE

ŠV. PETRO BAZILIKOJE ROMOJE

Lietuvių tautos kankinių atminimui Aušros Vartų šv. Marijos — Gailestingumo Motinos koplyčios darbai jau pradėti. Koplyčia bus baigta 1968 metais, jeigu laiku surinksime lėšas. Visi lietuviai, ne tik suaugę, bet ir vaikai, prisidėkime savo auka prie šio mūsų Tautos kankinių paminklo. Aukoms adresas:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND
2701 W. 68th Street, Chicago, Ill. 60629

Amerikoje aukos yra nurašomos nuo mokesčių (tax deductible).

Algimantas A. Galdys iš Brooklyno, N.Y., Vietnamo Kare statosi namą iš smėlio maišų (k), užsiėmimo metu prie minosvaizdžio (d.).

Mielas lietuvi, paremk lietuvių pranciškonų pastangas pastatyti KULTŪROS ŽIDINĮ New Yorke. Įsigytas žemės sklypas Highland Blvd., Highland Parke, Brooklyn, N. Y. Baigiami ruošti pastatų planai. Laukiam talkos! — Auką prašom siųsti lietuvių pranciškonų vienuolynui 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

MADŲ PASAULIS

ROMUALDA BURAGAITĖ ŠIDLAUSKIENE

Romoje ir Paryžiuje stipriai jaučiama prieškarinė įtaka. Didelė dalis vakarinių suknių kirpta iš ištrijos medžiagos (Ken Scot, Gres ir kiti). Dieninė ir vakarinė apranga daugiau romantiška, moteriška, hippie teroras jau atgyveno.

Vakarui ši romantiška nuotaka atsiekia per atviras nugaras, iškarpytus ar permotus šonus ar juosmenis (Irene Galitzine, Gres, Balenciaga, St. Laurent ir kiti), per plačius skrendančius sijonus (Mila Schoen) ar šalikus nuo pečių ir galvos (Dior), ir per įtrauktus juosmenis. Grįžtama prie prabangos; drabužis vėl bus meno kūrinys, reikalaujantis aukštos siuvimo technikos ir didelės praktikos. Valentino, Mila Schoen, Dior ir kiti turėjo pasiūlyti brangių ir sunkiai reprodukuojamų rankų darbo detalių kaip siuvinėjimo karpytinio arba renesanso būdu ant šilko organzos, ar siuvinėjimo auksine ar sidabrine mišiu. (DMC Rankdarbių Enciklopedija aiškina, kad paprastas karpytinis siuvinėjimo būdas, toks kokį mes pažįstame, yra vadinamas renesansu, o ne richelieu. Todėl, remiantis šios enciklopedijos autoritetu, panaudojau tikrą to siuvinėjimo pavadinimą vietoj įprasto klaidingo. Richelieu taip pat yra karpytinis siuvinėjimo būdas, bet su specifinėmis variacijomis, kurios šį būdą aiškiai skiria nuo renesanso.)

Italijos Mila Schoen turėjo keletą vilnonių kostiumėlių ir šilko organzos suknelių, puoštų kitos spalvos gėlėmis, kurios nebuvo ant viršaus užsiūtos antsiūvio būdu, bet, iškirpus medžiagą skylę, gėlės buvo įleistos į medžiagą taip kad atrodė vienodai iš abiejų medžiagos pusių. Dar daug naudojami plunksnų įvairiausių kutų ar iškimštų gėlių. Cardin ir Mila Schoen rodė apikaklių ar sijonų, pasiūtų iš šešių ar daugiau dvigubų šilko organzos sluoksnių. (Jei sukniams sunaudojama 30-40 jardų medžiagos, ji turi būti brangi.) Suknelių kaklai, rankogaliai ir apačios puošiami įvairiausiomis paraukomis (ruffles).

Kostiumėlių švarkai ilgesni, dažnai be apikaklių, panašūs į susegamus megstinius (Balenciaga, St. Laurent, Gres, Dior ir t.t.). Jei švarkas turi apikaklę ir atlapus, jie dažnai daromi ilgi, kone ligi juosmens (St. Laurent). Sijonai platus, klostyti, klišavi arba su apačioje įstatytais trikampiškais. Diržai kai kada įsiūti į suknelę ar švarką (Chanel, St. Laurent). Įvairaus ilgio pelerinos dėvimos dieną ir vakarą.

Spalvos: daugumoje neryškios — balta, visų atspalvių pilka, rudių ruda, pilkai žalsva, koralų, pamidorų ir arbūzų oranžinės, taip pat šviesios spalvos kaip šviesiai mėlyna, gelsvai rausva ir t.t.

Medžiagos: bendrai medžiagos languotos, taškuotos, gėlėtos ar smulkiai, neryškiai dryžos (pin stripes). Daugiau ir daugiau naudojama šiurkščių vilnonių audinių, kurie atrodo kaip namuose austi. Vėl pasirodė taftai, ši kartą gėlėti. Kreapai vienspalviai, margi ar taip stambiai rauplėti, jog atrodo suglamžyti. Šifonų kaip ir nesimato, jų vietą užėmė šilko organza.

Skrybėlės: romantiškos, dideliais bryliais labai tinkamos aukšto ūgio moterim. Zemenėm geriau tiktų modernūs turbantai su ilgais kabančiais šalikais arba beretės, kurios dar vis madoj.

Batai: vienas iš geriausių barometrų sijonų ilgiui pranašauti yra batai. Kaip buvo anksčiau minėta, kada batų kulnukai krinta — sijonai kyla; kada kulnukai kyla — sijonai krinta. Ši pavasari — vasarą matysime batų su aukštesniais kulnukais, tarp 2" ir 2½". Rudenį kulnukai sieks ligi 3". Bendrai batai lieka buki, keturkampiais ar apskritais galais, su aukštesniais, tiesiais, storokais kulnukais.

Sijonai: Visas pasaulis laukė Paryžiaus sprendimo dėl sijonų ilgio, bet Paryžius, jausdamas savo nykstančią galią madų diktavime, neišdriso tokio sprendimo išnešti. Visi Paryžiaus ir Italijos didieji turėjo po

keletą ilgų sijonų, bet visur, ypač dieni, kolekcijos daugumą sudarė truputį pailginti (ligi kelių) sijonai.

Visiems pabodo ultra-trumpi sijonai, visi norėtų, kad moterys vėl atrodytų kaip moterys o ne kaip vorai, tačiau ligi šiol, matyt, ilgesni sijonai nedaro įspūdžio. Dar kažko jiems trūksta, sijonai atrodo sutysę, seni. Kaip ten bebūtų, atrodo, kad sijonai nepasidarys ilgi per nakį, bet ilgės pamažu.

Štai terminai, apibūdinantys sijonų ilgį: mini, midi ir maxi. Apie mini sijonus nebekalbėsi-

me, nes jų dienos suskaičytos. Midį sijonas siekia pusę blauzdos. Maxi sijonas yra ilgesnis už midį, uždengia blauzdos išlenkimą, bet baigiasi virš kaulėlių. Maxi sijonai atrodo blogiausiai, labiausiai sutysę. Nenustabu, kad maxi sijonus labiausiai pamėgo Anglijos moterys — tos pačios, kurios prieš metus dėvėjo peraugusius diržus sijonų vietoj. Anglės mums nepavyzdys. Vardan elegancijos jos visada puolė iš vieno kraštutinumo į kitą. Šimtmečiais ieškojusios, anglės ligi šiol nesugebėjo surasti aukso vidurio.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

13 dol. — P. Plaktonienė, Bklyn, N.Y.

Po 10 dol. — J. Salinis, Detroit, Mich., L. Drangauskas, Woodhaven, N.Y., J. Legis, Weehawken, N.J.

9 dol. — I. Jasukaitis, Eliz., N. J.

Po 8 dol. — M. Vilkišius, Lawrence, Mass., J. Barkauskas, Phila, Pa., G. Okunis, Flushing, N.Y.

7 dol. — J. Dovnorow, Woodside, N.Y.

Po 5 dol. J. A. Zukas, Aberdeen, Md., M. Kripkauskas, Cho. Ill., S. Ožbergaitė, Toronto, Can., L. Bajorunas, Southfield, Mich., M. Vilkas, Venezuela.

Po 4 dol. S. Vasikauskas, Rcih. Hill, N.Y., L. Kukarausa, Providence, R.I.

Po 3 dol. — S. Raksnis, W. Januskevičius, Phila, Pa., F. Urbanavičius, Pgh. Pa., A. Vaičiulis, W. Mifflin, Pa., F. Maznik, Dallas, Pa., O. Dzctovickas, P. Aleksandravičius, S. Berzetes, J. Laucevičius, S. Liogys, J. Liogys, G. Leiga, Woodhaven, N.Y., J. Yanushka, M. Laukaitis, Maspeth, N.Y., J. Valaitis, K. Garbauskas, N. Bražėnas, N.Y., J. Kazickas, New

Rochelle, N.Y., J. Hasselberg, Yonkers, N.Y., M. Zdanovich, Middletown, N.Y., A. Bredes, Cen. Islip, N.Y., E. Gailius, Westbury, N.Y., V. Milukas, Plainview, N.Y., A. Gečys, Bronx, N.Y., P. Žemaitis, Plymouth, Mich., B. Kizauskas, Chicago, Ill., A. Leseinskas, S. Boston, Mass., E. Olšauskas, Cicero, Ill., P. Karalius, J. Krištolaitis, Cleveland, Ohio, K. Cheslow, M. Bier, Euclid, Ohio, A. Sirgedas, J. Užbalis, J. Digrys, R. Burnaveraitė, Kun. A. Paškus, L. Virbickas, K. Zvinis, S. Česnauskas, V. Povilauskas, M. Pazolis, P. Bielskus, J. Orentas, J. Krunklis, A. Garliauskienė, V. Cesnavičius, B'klyn, N. Y., A. Daidynas, Lakeside, Calif., P. Kauklys, E. Hartford, Conn., B. Macėnas, Hartford, Conn., M. Pailionis, Essex, Connecticut, S. Gudaitis, Norwalk, Conn., I. Zukauskas, Naugatic, Conn., E. Šerkšnas, Bloomfield, Conn. E. Satkunas, Watertown, Conn., A. Zabelskas, J. Žemaitis, A. Aleksis, Waterbury, Conn., K. Kaminskiutė, Simsbury, Conn., S. Zdanis, Oakville, Conn., E. Žemaitis, Gulfport, Fla., J. Wanat, Ozone Pk., N.Y., O. Alekna, O. Vileikis, M. Simonaitis, Rich. Hill, N.Y., E. Nėwazelski, Hanover, Mass., P. Urban, Pittsfield, Mass., Kun. W. Wolkovich, Brockton, Mass., S. Karlavicius, Lawrence, Mass., J. Vaitkūnas, Canton, Mass., S. Simanavičius, Dorchester, Massachusetts, G. Baranauskas, Sunderland, Mass., A. Andriulionis, S. Boston, Mass., R. Savukinas, Newburyport, Mass., V. Kamanauskas, Norwood, Mass., T. Aleksonis, Braintree, Mass., A. Strazdas, Roselle, N.J., D. Rossi, Jersey City, N.J., W. Barkauskas, Hillside, N.J., A. Lukauskas, Metuchen, N.Y., A. Shalkauskas, Kearny, N.J. Kun. I. Urbonas, Gary, Ind., Z. Jurs, Richmond Hill, N.Y.

RADIJO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Valanda
NEW YORKE
šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD
1330 Kil. 97.9 Mg. Fm. Direktorius
Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6378.

Laisvės žiburys — NEW YORK —
Lietuvių ir anglų kalbomis sekmdieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjai: Antanas Mažeika VI 5-6332 ir Romas Kezys TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, MASS
Vedėjas
STEP. MINKUS
WLYN — 1380 kilocycles
ir FM 101.7 banga
Sekmdieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BOSTON, WORCESTER BROCKTON, P
Vedėjas P. VISCINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
FM bangomis 105.7 MC
meg. iš WKOX, Framingham, Mass.
Sekmdieniais 8 - 9 val. ryte
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmdieniais nuo 11 iki 12 val.

LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ RADIO VALANDA
girdima kiekv. šeštadienį 3-4 p.p. iš Detroito stoties WJLB-AM - 1400 kilo. Pranešėjai: Patricia Banda ir Aigis Zaprackas; vedėjas — Ralph Valatka, 15756 Lesure, Detroit, Mich. 48227; tel. 273-2224.

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGONAVIČIUS
WBMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel.: 240-4502
Sekmdienį — nuo 12 iki 1 p.p.

PITTSBURGH, PA.
WZUM, 1590 banga
vedėjas VYT. A. YUCIUS
52 Shady St. W. Pgh., Penna. 15223
Tel. 565-2754
Sekmdieniais 12:00 iki 12:30 v. p.p.

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 880 kilocycles
BENDRUOMENES BALSAS
1203 Green St., Phila, Pa. 19123
PO 5-0932
Šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p.p.

WATERBURY, CONN.
WVCO - AM - 1240
Ved. ANT. PALIULIS
Lietuvos prisiminimai
Kultūrinė - komercinė programa
Sekmad. 9:35 iki 10:30 ryto

me, nes jų dienos suskaičytos. Midį sijonas siekia pusę blauzdos. Maxi sijonas yra ilgesnis už midį, uždengia blauzdos išlenkimą, bet baigiasi virš kaulėlių. Maxi sijonai atrodo blogiausiai, labiausiai sutysę. Nenustabu, kad maxi sijonus labiausiai pamėgo Anglijos moterys — tos pačios, kurios prieš metus dėvėjo peraugusius diržus sijonų vietoj. Anglės mums nepavyzdys. Vardan elegancijos jos visada puolė iš vieno kraštutinumo į kitą. Šimtmečiais ieškojusios, anglės ligi šiol nesugebėjo surasti aukso vidurio.

Rochelle, N.Y., J. Hasselberg, Yonkers, N.Y., M. Zdanovich, Middletown, N.Y., A. Bredes, Cen. Islip, N.Y., E. Gailius, Westbury, N.Y., V. Milukas, Plainview, N.Y., A. Gečys, Bronx, N.Y., P. Žemaitis, Plymouth, Mich., B. Kizauskas, Chicago, Ill., A. Leseinskas, S. Boston, Mass., E. Olšauskas, Cicero, Ill., P. Karalius, J. Krištolaitis, Cleveland, Ohio, K. Cheslow, M. Bier, Euclid, Ohio, A. Sirgedas, J. Užbalis, J. Digrys, R. Burnaveraitė, Kun. A. Paškus, L. Virbickas, K. Zvinis, S. Česnauskas, V. Povilauskas, M. Pazolis, P. Bielskus, J. Orentas, J. Krunklis, A. Garliauskienė, V. Cesnavičius, B'klyn, N. Y., A. Daidynas, Lakeside, Calif., P. Kauklys, E. Hartford, Conn., B. Macėnas, Hartford, Conn., M. Pailionis, Essex, Connecticut, S. Gudaitis, Norwalk, Conn., I. Zukauskas, Naugatic, Conn., E. Šerkšnas, Bloomfield, Conn. E. Satkunas, Watertown, Conn., A. Zabelskas, J. Žemaitis, A. Aleksis, Waterbury, Conn., K. Kaminskiutė, Simsbury, Conn., S. Zdanis, Oakville, Conn., E. Žemaitis, Gulfport, Fla., J. Wanat, Ozone Pk., N.Y., O. Alekna, O. Vileikis, M. Simonaitis, Rich. Hill, N.Y., E. Nėwazelski, Hanover, Mass., P. Urban, Pittsfield, Mass., Kun. W. Wolkovich, Brockton, Mass., S. Karlavicius, Lawrence, Mass., J. Vaitkūnas, Canton, Mass., S. Simanavičius, Dorchester, Massachusetts, G. Baranauskas, Sunderland, Mass., A. Andriulionis, S. Boston, Mass., R. Savukinas, Newburyport, Mass., V. Kamanauskas, Norwood, Mass., T. Aleksonis, Braintree, Mass., A. Strazdas, Roselle, N.J., D. Rossi, Jersey City, N.J., W. Barkauskas, Hillside, N.J., A. Lukauskas, Metuchen, N.Y., A. Shalkauskas, Kearny, N.J. Kun. I. Urbonas, Gary, Ind., Z. Jurs, Richmond Hill, N.Y.

Po 2 dol. — Z. Sukis, N.Y., A. Banumas, Athol, Mass., E. Bacevice, Cleveland, Ohio, B. Jurgaitis, Clarendon Hills, Ill., S. Karziuskis, Chicago, Illinoisie, M. Navickas, Piscataway, New Jersey, K. Nugaris, Kearny, N.J., E. Kasetienė, J. Klent, S. Macezinskas, B'klyn, N.Y., J. Kiaunė, Jamaica Estates, N. Y., A. Šimukonis, T. Slapšys, Rich. Hill, N. Y., A. Butas, Woodhaven, N.Y., S. Zulpa, London, Can., J. Bajoriūnas, Hamilton, Can., B. Matusėvičius, B. Vytis, Toronto, Can.

1.50 dol. — E. Karmazinas, Woodhaven, N.Y.

Visiems, prie kalendoriaus išleidų padengimo prisidėjusiems, nuoširdžiai dėkojame. Laukiame spaudai paramos ir iš neatsiliepusių.
Dėkinga DARBININKO Administracija

Manhattan salos vardas
Manhattan salos, sudarančios dalį New Yorko miesto, pavadinimas kilęs iš indėnų žodžių "manna-hata", tai yra "girtuokliavimo vieta."
Šis pavadinimas atsirado 1524, kai italas Giovanni Ferracanas, pirmasis europietis, išlipęs į šią salą, pradėjo girdyti indėnus "ugniu vandeniu".

Manhattan salos vardas
Manhattan salos, sudarančios dalį New Yorko miesto, pavadinimas kilęs iš indėnų žodžių "manna-hata", tai yra "girtuokliavimo vieta."
Šis pavadinimas atsirado 1524, kai italas Giovanni Ferracanas, pirmasis europietis, išlipęs į šią salą, pradėjo girdyti indėnus "ugniu vandeniu".

Manhattan salos vardas
Manhattan salos, sudarančios dalį New Yorko miesto, pavadinimas kilęs iš indėnų žodžių "manna-hata", tai yra "girtuokliavimo vieta."
Šis pavadinimas atsirado 1524, kai italas Giovanni Ferracanas, pirmasis europietis, išlipęs į šią salą, pradėjo girdyti indėnus "ugniu vandeniu".

Manhattan salos vardas
Manhattan salos, sudarančios dalį New Yorko miesto, pavadinimas kilęs iš indėnų žodžių "manna-hata", tai yra "girtuokliavimo vieta."
Šis pavadinimas atsirado 1524, kai italas Giovanni Ferracanas, pirmasis europietis, išlipęs į šią salą, pradėjo girdyti indėnus "ugniu vandeniu".

Manhattan salos vardas
Manhattan salos, sudarančios dalį New Yorko miesto, pavadinimas kilęs iš indėnų žodžių "manna-hata", tai yra "girtuokliavimo vieta."
Šis pavadinimas atsirado 1524, kai italas Giovanni Ferracanas, pirmasis europietis, išlipęs į šią salą, pradėjo girdyti indėnus "ugniu vandeniu".

Manhattan salos vardas
Manhattan salos, sudarančios dalį New Yorko miesto, pavadinimas kilęs iš indėnų žodžių "manna-hata", tai yra "girtuokliavimo vieta."
Šis pavadinimas atsirado 1524, kai italas Giovanni Ferracanas, pirmasis europietis, išlipęs į šią salą, pradėjo girdyti indėnus "ugniu vandeniu".

Manhattan salos vardas
Manhattan salos, sudarančios dalį New Yorko miesto, pavadinimas kilęs iš indėnų žodžių "manna-hata", tai yra "girtuokliavimo vieta."
Šis pavadinimas atsirado 1524, kai italas Giovanni Ferracanas, pirmasis europietis, išlipęs į šią salą, pradėjo girdyti indėnus "ugniu vandeniu".

Manhattan salos vardas
Manhattan salos, sudarančios dalį New Yorko miesto, pavadinimas kilęs iš indėnų žodžių "manna-hata", tai yra "girtuokliavimo vieta."
Šis pavadinimas atsirado 1524, kai italas Giovanni Ferracanas, pirmasis europietis, išlipęs į šią salą, pradėjo girdyti indėnus "ugniu vandeniu".

Automobilistai, žiema dar nepasibaigė!

Automobilistam dar 3 mėnesiai žiemos prieš akis. JAV automobilių klubo kelių saugumo departamento New Yorko skyrius išpėja labai saugotis dar likusiam šalčio ir sniego sezono.

Patartina kreipti dėmesį į kaikiuriuos žiemos vairavimo patarimus. Tuo gal bus išvengta daug širdgėlos (daugely atvejų ir širdies priepuolių) tais šaltais rytais, kada mašinos taip sunkiai užsiveda.

1. Patikrink savo "anti-freeze", sniego padangas ir baterijas.

2. Naudok atitinkamus chemikalus išvengti garų suledėjimo skysto kuro vamzdžiuose. Jų įpilk dažnai kartu su skystu kuru.

3. Visada važiuok atidareš nors mažąjį langiuką: pagedęs mufleris gali įleisti į mašiną anglies viendeginio, ir tuo priversti prie rimtos eismo nelaimės. Anglies viendeginis neturi nei spalvos, nei skonio, nei kvapo. Galima nutrokti, nors atrodytų, kad kvėpuoji tyrą orą.

Chrizantemų salotos
Japonai iš chrizantemų gamina salotas. Šiam tikslui auginamos specialios chrizantemos. Jų žiedlapiai supiaustomi ir sumaišomi su miltų kiaušinių mišiniu. Padaromas pyragaitis. Po to jis panardinamas į karštą sviestą, išimamas, atšaldomas ir apibarstomas cukrum.

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE
Tel.: 867-3680

STEAM BATHS, MESSAGES for Ladies: Tuesday and Thursday; for Men: Monday, Wednesday, Friday, Saturday and Sunday. Hours 11 AM to 11 PM. Leonard Beckford Finish Steam Baths 1939 Madison Avenue N.Y.C. between 124 and 125 Streets Tel. LE 4-9686

G. A. LOPEZ Forwarding & Shipping Co. International Freight Forwarders Custom House Brokers Air Cargo Personalized Service 19 Rector St. - NYC - WH 3-7372 FMC 147 - Cable GALOPEZ, NY

BAY AUTO WASH 212 Bay Street Staten Island. Open 6 days a week Car wash Mon thru Thurs \$2.00, Fri and Sat \$2.50. Simonizing small cars \$25, Caddillacs and Lincolns \$30. All work guaranteed Call 442-9338

HOLY FAMILY CHURCH 83 Clove Road New Rochelle In Westchester area Need EXP COOK for Rectory Sleep in Call 914 - 632-0673

KEELER & DUMAS MARINA Pike St., Fort Covington, N.Y. (518) 358-2481 William Lewis, Proprietor Starcraft & Evinrude Boats Sales & Service. Open 7 days a week

CBS IS FOR YOU — if your business needs competent bookkeeping service and cannot afford a full time bookkeeper write GPO Box 2771, New York, N.Y. 10001, or call 622-2115. Taxes, Payrolls, Accounts receivable.

JIMMY'S GARDEN CENTER Open 7 days a week. One stop shopping center for all your garden supplies — featuring beautiful garden plants for EASTER. Formerly of Brookhaven now at South Haven. Call 516 - 286-9816

Fear no more L & S Alarm Co is here with Burglar Alarms for stores homes and autos. We also install vending machines. Qualified licensed Electrician — Call LU 5-1003

Weaver learners, \$2 per hour Starting rate, can earn up to \$3 per hour. Overtime available, fringe benefits, insurance, Blue Cross, vacation and holiday pay. — Apply at American Velour Mills, 120 Lincoln Blvd. Middletown, N.J. An equal opp. employer.

DRIVER & COMBINATION MAN Steady work nice working conditions Apply in person Park City Florist 97-15 Queens Blvd. Rego Park, N. Y.

HOUSES WANTED We buy houses for long term investment. Highest price paid. Immediate cash available. Call V. & F Investors Corp. 525-6128

Vieškelių saugumo tyrimai rodo, kad iš penkių mašinų keturios, daugiau kaip metaj seumo, turi pagedusius dujų (gazu) vamzdžius. Daug vairuotojų to nežino. Tikrink muflerius reguliariai.

4. Vežkis kartu skardinę dėžę, pilną skysto kuro — nemalonu būtų šaltyje pritrūkti kuro pakelyje.

5. Vežkis kartu kibirą pelenų ar rupios druskos. Naudinga pajudėjimui iš vietos, įstrigus ant ledo.

6. Nebandyk stumti mašiną iš gilaus sniego: šaltame ore persitempimas gali sukelti sveikatos komplikacijų.

7. Naudok sėdynės diržus prisirišti. Jie labai naudingi ant pavojingų kelių.

8. Ant ledo ir sniego važiuok tik 25-30 m.p.v. ir laikykis 100 pėdų ar daugiau nuo mašinos prieky.

9. Sitokiose sąlygose "pumpuk" stabdžius palengva stojant ar mažinant greitį.

10. Turėk mašinos padangų grandines (lenčiūgas), bet uždėk ar nuimk juos toliau nuo greitkelio.

MCA (Amerikos motoristų klubas) pataria vairuotojams važiuoti prisitaikant prie sąlygų. Lyjant, snigiant, rūke ar ant ledo, mažink greitį, proporcingai pavojingom sąlygom. Joks išpėjimo ženklas neatstos vairuotojo protingo apdairumo tokiuose dalykuose.

(212) 326-2356 Paminklai amžiams

Ettore Galeno, Inc.

Vietoje gaminami, čia pasirenkami ir pastatomi bet kur. Pagrindinė įstaiga: prie St. Johns kapinių, 7954 Metropolitan Ave., Middle Village, L.L., N.Y. prie St. Charles kapinių: 1232 N. Wellwood Ave., Pine Lawn (via W. Babylon P.O.), L.L., N.Y.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK
Inkorporuotas 1863
460 West Broadway, South Boston Massachusetts
"Kur tūkstančiai taupo milijonus"
ALFRED W. ARCHIBALD
President
Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šallina ir adv. Jonas J. Grigalvas. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$132,000,000
Current dividend 5% on all accounts.
Dabar moka 5% už visų rūšių taupomus pinigus.

LORELEI Populiariausia šokių vieta Yorkvilėje
Kiekvieną sekmdienį šokiai nuo 4 val. p.p.; kas vakarą, išskyrus pirmadienius, groja Fred Breitenbachs didžiulis Lorelei šokių orkestras; kiekvieną antradienį tarptautinės šokių varžybos; šoka žymi Georg-Connelly trijūke; puikūs laimėjimai, volidska virtuvė, importuoti ir vietiniai gėrimai, europietiškas patarnavimas.
233 East 86th Street (tarp 2 ir 3 Ave.) New York City
Tel. SA 2-9926

Tel. (212) 497-8865
Alfa Jeweler
A. USELIS
Garantuotas laikrodžių taisymas
Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.
Charm Beauty Shoppe
REGINA USELIENĖ — Tel. 497-8865
Pusmetinis susukavimas. Kirpimas. Stilizavimas.
Plaukų dažymas
267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

EASTHER
Universal sermeninėje laidotuvis yra tikėjimo paliudijimas.
"Praying Hands" by Albrecht Dürer
universal FUNERAL CHAPEL, INC.
52nd Street at Lexington Avenue
Ray Kerbellis, Dir.
PL 3-5300

PAMINKLAI STATOMI VISOSE KAPINĖSE
Šiam amatui pasirūšimas garantuoja tinkamą patarnavimą
HOLLANDER CYPRESS CORPORATION
800 JAMAICA AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
AP 7-2332
PEERLESS MEMORIALS
65-31 Grand Ave. Maspeth, N.Y.
DA 6-2123
W. Bielanski - C. Kardovich
E. Novak

VELYKINĖS NUOLAIDOS
10% NUOLAIDOS
visiems
AUTOMOBILIAMS,
užsakytiems d o v a n o t i giminėms,
gyvenantiems Lietuvoje ir U.S.S.R.
Nuolaida veikia iki
1968 balandžio 28 d.
Prašome užsakyti TUOJAU per bet kurią iš mūsų Affiliates ir jų skyrių
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
45 West 45 Street, New York, N. Y. 10036
Tel.: 212 Cl 5-7905
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY INC.
1776 Broadway, New York, N. Y. 10019
Tel.: 212 581-6590 or 212 581-7729
GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106
Tel.: 215 WA 5-3455
arba tiesiog į:
PODAROGIFTS, Inc.
220 Park Ave. South, New York, N. Y. 10003
Tel.: 212-228-9547

SEKMADIENIAIS ATIDARYTA 12-6 • (212) 244 - 1346 •
Sandor Furs, Inc.
GERIAUSI KAILIAI
ŽAVĖTINAI PUOSNŪS
S. ROSS
305 SEVENTH AVE. (cor. 27th St.), NEW YORK, N.Y. 10001

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Vienuolynas ..... GL 5-7068
Spaustuve ..... GL 2-6916
Administracija ..... GL 2-2923
Redakcija ..... GL 5-7281

Paremkime New Yorko Kultūros Židinį — Jaunimo namus atsilankydami į madų parodą, kuri įvyks kovo 24 d. 2 val. p.p. Le Cordon Bleu salėje, Woodhavene. New Yorko ir apylinkių sumanios ir gražios lietuvaitės modeliuos savo ir kitų kūrėjų pačius naujausius rūbus. Parodoje modeliuoti jau sutiko A. Butvydaitė-Butvay, D. Campbell, E. Garunkštytė, V. Gerdvilytė, I. Kybartaitė, I. Silkaitienė, G. Tiškutė, E. Vaičiūnaitė ir R. R. Zymantaitė. Bilietus į parodą prašome įsigyti pas I. Dičpinigaitienę, skambinant VI 9-8721.

Julija Terebeizienė, Darbininko skaitytoja, nusiūtino koją, jau 4 savaites gydosi namuose daktaro priežiūroje.

Valentina Mrozinskienė pianisto Alekso Mrozinsko žmona, jau kuris laikas serga. Dabar paguldyta Roosevelt ligoninėje Manhattan trirmam.

Vladas Kulpavičius, brooklynietis, yra žinomas lietuviško meno populiarintojas. Vienas jo padarytas kankles nupirko Kanados Valstybinis Muziejus Ottawoje. Paprastai šis muziejus senoviškus eksponatus neperka, o įsigyja dovanomis.

Antanas Večerskis, nepriklausomoje Lietuvoje buvęs geležinkelio policijos tarnautojas, 1941 m. išvežtas į Sibirą, neseniai gautomis žiniomis sausio 3 mirė Sibire.

La Maison Francaise patalpos priklauso New Yorko Universiteto prancūzų institutui. Čia nuolat vyksta įvairios parodos. Grupė lietuviško jaunimo kreipėsi į instituto direktorių, prašydami patalpų lietuvių dailininkų parodai. Buvo pasiūlyta surengti Paryžiuje gyvenančių lietuvių dailininkų parodą. Po 4 mėnesių direktorius atsakė teigiamai. Taip kovo 4 atidaryta paroda, kurioje yra išstatyta **Prano Gailiaus**, **Žibunto Mikšio**, grafika ir **Antano Mončiaus** piešiniai ir projektai skulptūroms. Paroda tęsis iki kovo 22. Savaitės darbo dienomis atidara nuo 10 iki 6 v.v. Adresas: 16 Washington Mews, New York (kamapas Washington Square).

Antanas Bartašiūnas, gyv. Ridgewode, mirė kovo 3. Laidojamas iš Apreiškimo bažnyčios kovo 7, 10 val. ryto Sv. Jono kapinėse. Šermentimis rūpinasi S. Aramiskio laidotuvių įstaiga, telef. EV 7-4335. Pašarvotas Seneca Funeral Home, 494 Seneca Ave. Brooklyn, N. Y. Nuliūdime paliko žmoną Oną, dukterį Mary Mardos, ženą, anūkus ir brolių Petrą bei kitus gimines.

Walter Turulis, ilgų metų Darbininko skaitytojas ir didelis spaudos rėmėjas, apmokėjo metinę prenumeratą dviem skaitytojams — pranciškonų studentams: T. Degučiu, Wappingers Falls, N.Y. ir V. Gumauskui, St. Bonaventure, N. Y. Aukotojų padėką reikšdama, administracija laukia ir daugiau skaitytojų, kurie prenumeratą apmokėtų negalintiem užsimokėti, ypač už Amerikos gyvenantiems, bet norintiems skaityti Darbininką, kuris pirmiem metam kaštuoja tik 5 dol.

KMS 29 kuopos susirinkimas bus kovo 10 d. 1 v. popiet. Apreiškimo parapijos salėje Brooklyn. Valdyba prašo visas nares dalyvauti.

Už a.a. dr. A. Trimaką, buvusį Vliko pirmininką, jo mirties 4 metų sukakties proga, mišios bus Apreiškimo parapijos bažnyčioje kovo 9 d. 9:30 v.r. Giminės ir artimieji prašomi dalyvauti.

Matulaičio namų įkurtuvių kraičio parengimas įvyks kovo 17, sekmadienį, 1 val. p.p. Apreiškimo parapijos salėje Brooklyn. Parengime dalyvaus Nekaltai Pradėtosios Marijos Serys ir skaidrėmis parodys savo veiklą ir Matulaičio namus, kurie jau baigiami statyti ir įrengti.

Parduodama. Prie Highland Park 1 šeimos mūrinis, pušiau atskirtas, 7 kambarių, 4 miegamųjų namas. Įrengtas rūšys, puikus sodelis ir prienagis. Apšildymas alieju ir karštu vandeniu. Pusė bloko nuo Jamaica Ave. 19,500. Skambinti TA 7-6287.

Dainuojanti Zymantų šeima. Iš k. į d. Pranė Zymantienė, Jūratė, duryse dvynekai Aldona ir Zigmąs, Daiva, Kastytis, Sigutė, Zivilė ir Gabija. Jie koncertuoja kovo 10 Elderts K. Lane mokyklos salėje Woodhavene. Pradžia 4 v. popiet.

MASPETHO ŽINIOS

Misijos Viešpaties Atsimainymo parapijos bažnyčioje lietuviškai kovo 11-17 d. 7:30 v. v. lietuviškos mišios ir pamokslas.

Angliškai — kovo 18-24 d. 7:30 val. vak. angliškos mišios ir pamokslas. Misijom vadovas Tėvas Juozas Vaškas, M.I.C.

Gavėnios metu kiekvieną vakarą 7:30 val., išskyrus sekmadienį, yra laikomos mišios. Sekmadieniais 4 val. popiet. Kryžiaus Keliai ir palaiminimas su Švč. Sakramentu.

Šv. Onos Sodaliétés rengia "Bunco" žaidimų vakarą parapijos salėje kovo 24 d. 4:30 val. popiet.

Šiais metais yra minima parapijos 60 metų sukaktis. Šia proga yra rengiama vakarinė parapijos salėje balandžio 20.

Joseph T. Dailys su **Elvyra Vasiliauskaite**, parapijos bažnyčioje susituokė vasario 17. Kovo 23 susituoks Paul James Morrissey su Ona Sidlauskaitė.

Ona Ginkuvienė savo namuose paslydo ir susilaužė šlaunikaulį. Paguldyta Lutheran ligoninėje, 308 kambarys. Kovo 4 jai padaryta operacija.

IS LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS

New Yorko ir New Jersey apskrities metinė šv. Kazimiero šventė bus kovo 10 Newark. Šeimininkais bus Newarko 29 kuopa. Nariai pirma susirenka į parapijos salę, iš ten palydėti veteranų, eina į bažnyčią. Mišios bus 12 v. Mišias aukos ir pamokslą pasakys kun. Petras Totoraitis, 29 kuopos dvasios vadas. Po mišių — pusryčiai šv. Jurgio salėje. Kalbės svečias kun. James A. Pinder, arkivyskupijos radijo ir televizijos direktorius, Seton Hall stoties W-SOU direktorius. Po pusryčių 3 v. bus apskrities susirinkimas toje pačioje šv. Jurgio salėje.

Siemet, švenčiant Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 50 metų sukaktį, visi nariai prašomi gausią dalyvauti pamal dose ir visose kitose iškilmėse.

F.V.

Mielai draugei

EMILIJAI NOAKIENEI,

brangiam broliui mirus, liūdesio valandoje nuoširdžią užuojautą reiškia

Šimukonių šeima

ELIZABETH, N. J.

Delegaciją pas majorą sudarė: klebonas prel. M. Kemėžis, ALB Elizabetho apylinkės pirmin. V. Mamaitis, Tautinės S-gos skyriaus pirm. P. Lanys ir lietuvių skaučių atstovė Ramutė Barytė-Lora.

Lietuvos laisvinimo reikalui Elizabetho surinkta apie \$600 aukų.

Kaziuko mugė

Elizabetho lietuvių skaučių Palangos vietininkija tradicinę Kaziuko mugę rengia kovo 10 Sv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos salėje.

Mugė atidaro 12:30 v. p.p. Šeimyniniai pietūs 1 v. Pietum bilietėlius prašoma įsigyti iš anksto pas platintojus. Bus ir meninė dalis, kurioje bus suvaidinta S. Kalvaitienės "Raudonoji kepuraitė".

Sios mugės pelnas skiriamas padengti kelionės išlaidas skautėm, vykstančiom į jubiliejinę tautinę stovyklą liepos 8-24. Į mugę įėjimas nemokamas. Mugėje bus parduodami mielių pyragai, lietuviška gira, įvairūs rankdarbiai ir k. Paremkime mūsų skaučių pastangas ir gausiai atsilankykime į šią mugę.

V.

PEDAGOGINIAI LITUANISTIKOS KURSAI NEW YORKE

Šie kursai, įsteigti Maironio mokyklos mokytojų iniciatyva, pradėjo veikti 1967 spalio 22. Paskaičius spaudoje skelbimėlį, buvo įdomu, kas tokiais kursais domėsis ir kiek kursantų susirinks. Tokių "devyndarbių" atsirado aštuoni. Nors esame labai užimti kasdieninėse mokyklose bei organizacijose, bet ryžomės pabandyti savo jėgas ir šiuose kursuose.

Renkamės paskaitoms vieną kartą savaitėje. Dėstomi dalykai paskirstyti taip: lietuvių kalbą dėsto J. Kregždienė, lietuvių literatūrą ir tautosaką — A. Samušis, Lietuvos istoriją — dr. A. Budreckis ir aplinkos bei tėvynės pažinimą — įvadą į Lietuvos geografiją — E. Ruz-

gienė. Kursuose talkinti pasižadėjo dar: V. Čižiūnas, A. Masionis, A. Bendorius ir J. Matulaitienė.

Šių kursų tikslas yra: paruošti mokytojus lietuviškom šėštadieniškom mokyklom. Mes, kursantai, entuziastiškai jaučiame gilią šių kursų prasmę ir įvertiname mokytojų pasiaukojimą, perduodant mums savo žinias ir patyrimą.

Visi esame Maironio mokyklos abiturientai (to reikalaujama) ir kurstome mums mokykloje uždegtą lietuviybės liepsnelę. Mums visiems, kaip ir daugeliui, rūpi lietuviybės išlikimo ateitis.

O ir linksma lietuviškam jaunimui kartą savaitėje susirinkti pasimatyti, mintimis pasida-

**BOSTONO
ŽINIOS**

Kultūros klubo vasario mėnesio susirinkime kalbėjo Paulius Jurkus iš New Yorko. Paskaitos tema: "Formos problema dabarties lietuvių literatūroje".

Vasario 16-sios proga Lietuvos laisvinimo ir kitiem lietuviškiem reikalom Bostone surinkta iš viso 5,611 dol. Svarbiausia aukotoja Ona Ivaškiėnė ta proga inėšė į Lietuvių Fondą 1000 dol. Kai kurie kiti aukotojai irgi skirstė savo aukas: Alti, Vlikiui, Tautos Fondui ir kitiem. Vietos minėjimo išlaidos 1262 dol. Stambiausia išlaidų dalis sumokėta orkestrui ir už salę. Pilna apyskaita dar nepadaryta.

Ona Ivaškiėnė daug laiko praleidžia mokydama tautinių šokių. Jos šokėjai šoka ne tik lietuviams, bet ir tarptautiniuose festivaliuose bei televizijoje. Vasario 16 proga ji padarė dar vieną staigmeną inėšdama Lietuvių Fondui 1000 dol. Salia to dar paaukojo Vlikiui 100 dol. ir Altiui 25 dol.

Bostono Santaros Šviesos skyrus kovo 9-10 rengia studentų Birutės Bulotaitės ir Uosio Juodvalkio fotografijos ir Romo Astrausko skulptūros 2 dienų parodą. Parodos oficialus atidarymas bus kovo 9 vakare (šeštadienį). Stud. Bulotaitė ir Juodvalkis yra iš Chicago, O Astrauskas iš Toronto, Canados.

Baltijos ir Žalgirio skaučių tuntai rengia metinę Kaziuko mugę kovo 10 So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos auditorijos 3-čiame aukšte. Mugės atidarymas 12 valandą. Mugėje bus įvairių eksponatų, skantūs pietūs, skautų pasirodymai ir sk. Paulinos Kalvaitienės su mažaisiais skautais ir skautėm paruoštas naujas vaidinimėlis.

Jonas ir Bronė Venckai įstojo į Lietuvių Fondą su šimtaine dolerių. Bostoniška žinome, kad Venckai savo "turtus" sukrovė kitur. Jų trys sūnūs baigė inžinerijos mokslus, o dukrė yra dantų gydytoja. Į Ameriką Venckai atvyko su mažais vaikais 1949.

linti ir padirbėti su mokytojais, kurie mums dėsto labai įdomiai — dažniausiai pasikalbėjimo forma.

Kai sėdėdavome šėštadieninėse mokyklos suoluose, neretai pagalvodavome, kam mes čia sėdim ir kokia iš to nauda. Dabar, kada jau imame aiškiau protauti, pamatome ir mokyklos reikšmę.

Suprantame, kad laikui bėgant, mums reikės užimti net mokytojų vietas ir atsakyti už tolimesnę Lietuvos istoriją.

Taip galvodami, mes dirbame ir esame tikri, kad nesigailėsime.

Kursantė

DĖMESIO!
**NEPRALEISKITE VIENINTELĖS
PROGOS IŠGIRSTI
DAINUOJANČIOS
ŽYMANŲ ŠEIMOS,
kurios koncertas bus kovo 10 d.,
4 val. pp.
Franklin K. Lane High School
salėje Woodhavene
(Važiuojant Jamaica-Brooklyn
traukinėliu išlipiti Elderts Lane
stotyje)
Įėjimo auka nuo 1 dol. iki 3 dol.**

Ruošia:

**New Yorko ir N. J.
ateitininkai**

Pedagoginių lituanistikos kursų studentai ir lektoriai. Sėdi iš k. į d. J. Kregždienė, dr. A. Budreckis, Alf. Samušis ir E. Ruzgienė; stovi: Aida Palytė, Jūratė Balseytė, Rita Cepulytė, Algis Šimukonis, Aušra Kregždytė, Aldona Samušytė, Rasa Navickaitė, Astra Ruzgaitė. Nuotr. R. Kisieliaus